

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om erkännande av yrkeskvalifikationer och vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att det utfärdas en lag om erkännande av yrkeskvalifikationer. Samtidigt föreslås att den gällande lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen upphävs. Vidare föreslås att det görs ändringar i lagen om utövning av veterinäryrket och i lagen om advokater. Propositionen hänför sig till dessa delar till genomförandet av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Syftet med genomförandet av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer är att säkerställa att den fria rörligheten fungerar

smidigt både när det gäller riktningen från andra länder i Europa till Finland och från Finland till andra länder i Europa.

Avsikten är dessutom att genom ändringar av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och handelskammarlagen göra det lättare för personer som avlagt examen i Finland att flytta till andra länder i Europa. Samtidigt föreslås också några ändringar och preciseringar i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.

Lagarna avses träda i kraft den 20 oktober 2007.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
Den generella ordningen	4
Yrkeserfarenhetssystemet	6
Automatiskt erkännande	6
2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	7
Syfte och tillämpningsområde	7
Frihet att tillhandahålla tjänster	7
Etableringsfrihet	8
Administrativt samarbete	9
Nordiska överenskommelser	9
2.3 Bedömning av nuläget	9
Lagen om erkännande av examina och tjänstebehörighetslagen	9
Lagen om utövning av veterinäryrket	10
Rörligheten från Finland till övriga Europa	11
3 PROPOSITIONENS MÅL OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	11
3.1 Mål och medel	11
3.2 De viktigaste förslagen	11
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	12
4.1 Ekonomiska konsekvenser	12
4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal	13
4.3 Konsekvenser för olika medborgargrupper	13
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	13
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	13
5.2 Remissyttranden	13
6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	14
DETALJMOTIVERING	15
1 Lagförslag	15
1.1 Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer	15
1 kap. Allmänna bestämmelser	15
2 kap. Bestämmelser som ansluter till systemen för erkännande	17
3 kap. Frihet att tillhandahålla tjänster	22
4 kap. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	23
1.2 Lagen om utövning av veterinäryrket	23
1.3 Lagen om advokater	25
1.4 Lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför	25
1.5 Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning	27
1.6 Handelskammarlagen	28
2 Närmare bestämmelser och föreskrifter	28
3 Ikraftträdande	28
4 Lagstiftningsordning	28

LAGFÖRSLAG	30
1. Lag om erkännande av yrkeskvalifikationer	30
2. Lag om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket.....	36
3. Lag om ändring av 3 § i lagen om advokater	38
4. Lag om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.....	39
5. Lag om ändring av 8 och 12 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	41
6. Lag om ändring av 2 § i handelskammarlagen.....	42
BILAGOR.....	43
PARALLELLTEXT	43
2. Lag om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket.....	43
3. Lag om ändring av 3 § i lagen om advokater	47
4. Lag om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför.....	48
5. Lag om ändring av 8 och 12 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.....	51
6. Lag om ändring av 2 § i handelskammarlagen.....	53
FÖRORDNINGSSUTKAST	54
Statsrådets förordning om erkännande av yrkeskvalifikationer	54
Statsrådets förordning om den tjänstebehörighet som högskolestudier medför.....	56

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Enligt artikel 3.1 c i EG-fördraget är ett av gemenskapens mål att avskaffa hindren för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna. För medlemsstaternas medborgare innebär detta i synnerhet rätten att utöva ett yrke, som egenföretagare eller som anställd, i en annan medlemsstat än den där de har skaffat sig sina yrkeskvalifikationer. I anslutning till detta gör EG-fördraget det möjligt att utfärda direktiv som syftar till ömsesidigt erkännande av examensbevis, utbildningsbevis och andra behörighetsbevis.

Till Europeiska unionens (EU) lagstiftning om erkännande av yrkeskvalifikationer hör tre olika ordningar för erkännande: en generell ordning för erkännande av examina, nedan kallad den *generella ordningen*, ett system med erkännande grundat på yrkeserfarenhet, nedan kallat *yrkeserfarenhetssystemet*, samt ett system med erkännande som grundar sig på en samordning av minimikraven för utbildningen, nedan kallad *systemet med automatiskt erkännande*.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Den generella ordningen

Utövande av ett visst yrke eller rätt att använda en yrkestitel kan enligt lagstiftningen i Finland förutsätta en viss utbildning. Sådana krav i fråga om utbildning gäller t.ex. inom social- och hälsovården, undervisningssektorn och transportbranschen. När det gäller personer som fullgjort en utbildning utomlands avgör flera olika myndigheter rätten att utöva ett yrke eller använda en finländsk yrkestitel.

Den generella ordningen för erkännandet av yrkeskvalifikationer inom EU grundar sig på två direktiv: rådets direktiv 89/48/EEG om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier och rådets direktiv 92/51/EEG om en andra

generell ordning för erkännande av behörighetsgivande högre utbildning, en ordning som kompletterar den som föreskrivs i direktiv 89/48/EEG. Den generella ordningen genomfördes nationellt i huvudsak genom lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992), nedan kallad *lagen om erkännande av examina*.

Enligt 8 § i lagen om erkännande av examina fattar Utbildningsstyrelsen beslut om den behörighet för en tjänst eller uppgift som följer av examensbevis och utbildningsbevis som hör till lagens tillämpningsområde. Med stöd av lagen om erkännande av examina fattar Utbildningsstyrelsen beslut i synnerhet när det gäller behörighet för tjänster inom undervisningssektorn och den sociala sektorn samt behörigheten för personer som avlagt juridiska examina. Om sökandens utbildning är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs för uppgiften i Finland, kan det krävas arbets- eller yrkeserfarenhet från den aktuella sektorn. Med stöd av lagen om erkännande av examina kan det också krävas att sökanden genomgår en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov, om den utbildning som leder till det yrket i Finland väsentligt skiljer sig från sökandens utbildning. För vissa tjänster och uppgifter som kräver noggrann kännedom om lagstiftningen i Finland föreskrivs obligatoriskt lämplighetsprov i förordningen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (520/1997).

Enligt bestämmelsen om lagens tillämpningsområde tillämpas lagen om erkännande av examina inte om det föreskrivs i någon annan lag om rätt att utöva ett yrke enligt den generella ordningen. Enligt lagens 11 § fattas beslut om rätten att utöva ett yrke med stöd av sådana examensbevis och utbildningsbevis som avses i lagen av den myndighet som enligt nationell lagstiftning beviljar rätt att utöva yrket.

I lagen om advokater (496/1958) föreskrivs om under vilka förutsättningar en person som förvärvat yrkesbehörighet för advokatverksamhet i en annan EU-stat eller någon annan

stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) kan erhålla behörighet att utöva advokatverksamhet i Finland. Behörig myndighet i Finland är Finlands Advokatförbund.

I revisionslagen (459/2007) föreskrivs om rätten att verka som godkänd revisor i Finland. I revisionslagen finns också bestämmelser om godkännande som revisor när en person har förvärvat yrkesbehörighet för revisorsverksamhet i någon annan EU- eller EES-stat. Behörig myndighet är Centralhandelskammarens revisionsnämnd. I lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) föreskrivs om godkännande av revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin. Behörig instans är revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin.

Sjöfartsverket fattar beslut om erkännande av behörighetsbrev för sjömän i enlighet med förordningen om fartygsbemanning, besättningens behörighet och vakthållning (1256/1997). Om behörighet för personer som erhållit sotarkompetens utomlands för att utföra sotningsarbete i Finland beslutar länsstyrelsen i Södra Finlands län i enlighet med statsrådets förordning om räddningsväsendet (787/2003).

I arbetsministeriets beslut om kompetenskraven för dykare som utför byggnadsarbeten under vatten (674/1996) föreskrivs att Nylands arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå fattar beslut i fråga om behörighet för en person som skaffat sig kompetens för dykare utomlands att i Finland utföra byggnadsarbete under vatten. Enligt vad som föreskrivs i statsrådets beslut om anskaffning, trygg användning och besiktning av maskiner och annan arbetsutrustning som används i arbete (856/1998) avgör Nylands arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå ärenden gällande behörighet för förare av mobil-, torn- och lastbilskran på grundval av examensbevis eller något annat motsvarande bevis eller något annat dokument över en examen som avlagts utomlands. Ansökningar om de kompetensbrev för sprängare, laddare och överladdare som avses i statsrådets förordning om kompetenskrav för laddare (122/2002) avgörs av Tavastlands arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå.

Enligt 11 § 2 mom. i elsäkerhetslagen (410/1996) tillämpas Europeiska gemenskapens relevanta direktiv på det sätt som bestäms närmare genom förordning av ministeriet när det gäller erkännande av formell behörighet och yrkesmässiga kvalifikationer som har förvärvats i en annan EES-stat. Enligt 23 § i handels- och industriministeriets beslut om arbeten i elbranschen (516/1996) skall bedömningsorganet vid utfärdande av ett behörighetsintyg beakta den utbildning som personen avlagt utomlands och den arbetserfarenhet som personen skaffat utomlands, om arbetserfarenheten kan anses tillräckligt omfattande för att ge förtrogenhet också med bestämmelserna om elinstallationer och säkerheten vid elarbetet samt med installationspraxisen och installationsförhållandena i Finland. Det behörighetsintyg som krävs av ledare för elarbeten och driftsledare beviljas numera av bedömningsorgan som auktoriserats av handels- och industriministeriet. Bedömningen av behörigheten påverkas inte av om det gäller en person som avser att vara permanent etablerad i Finland eller om det kan anses gälla temporärt tillhandahållande av tjänster.

I 6 kap. 2 a § i kyrkolagen (1054/1993) föreskrivs att vad som bestäms i lagen om erkännande av examina gäller i tillämpliga delar den behörighet för en tjänst inom kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet som en utländsk utbildning eller en yrkespraktik ger. Enligt 22 kap. 2 § 6 a punkten i kyrkolagen beslutar Kyrkostyrelsen om erkännande och jämställande av sådana studier eller sådan utbildning eller praktik utomlands som avses i 6 kap. 2 a § samt om den behörighet som följer av en sådan examen.

I vissa författningar som gäller yrkesutövning finns bestämmelser om erkännande av behörighet som förvärvats utomlands utan hänvisningar till lagen om erkännande av examina. Sådana författningar är lagen om privata säkerhetstjänster (282/2002) och förordningen om patentombud (636/1969). Enligt 58 § i lagen om privata säkerhetstjänster kan även ett utländskt behörighetsintyg eller motsvarande handling användas för att visa att de villkor som föreskrivs för ansvariga föreståndare eller väktare är uppfyllda. Behöriga myndigheter är Polisens teknikcentral och

polisinrättningen i hemkommunen. Enligt förordningen om patentombud kan som patentombud godkännas en person som har en vid teknisk högskola eller universitet utomlands avlagd slutexamen eller en vid tekniskt läroverk avlagd examen inom yrkesutbildning på högre nivå.

I fråga om den behörighet för offentlig tjänst eller befattning som högskolestudier som avlagts i någon stat utanför EU eller EES medför när det gäller yrken omfattas av den generella ordningen föreskrivs i lagen om den tjänstbehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986), nedan *tjänstbehörighetslagen*, och förordningen om den tjänstbehörighet som högskolestudier utomlands medför (519/1997), nedan *tjänstbehörighetsförordningen*. Enligt denna lagstiftning fattar Utbildningsstyrelsen på ansökan beslut om jämställande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland. Ett beslut om jämställande medför samma behörighet för en offentlig tjänst eller befattning som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller befattningen.

Yrkeserfarenhetssystemet

Yrkeserfarenhetssystemet grundar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/42/EG om införande av en ordning för erkännande av kvalifikationer för de former av yrkesverksamhet som omfattas av direktiven om liberalisering och övergångsåtgärder samt om komplettering av den allmänna ordningen för erkännande av kvalifikationer. Om det för tillträde till eller utövande av någon av de verksamheter som finns förtecknade i direktivet i en medlemsstat krävs kunskap och förmåga av allmän, affärsmässig eller yrkesmässig art, skall denna medlemsstat som tillräckligt bevis för att sådan kunskap och förmåga förvärvats godta faktiskt utövande av denna verksamhet i en annan medlemsstat, under förutsättning att de villkor som direktivet ställer i fråga om den tid som verksamheten skall ha utövats uppfylls.

I Finland finns det utöver vissa elarbeten inte andra reglerade yrken i anslutning till de verksamheter som anges i bilagorna till direktivet och som det endast skulle krävas be-

hörighet enligt yrkeserfarenhetssystemet för att få tillträde till eller utöva.

Automatiskt erkännande

I fråga om erkännande av yrkeskvalifikationer när det gäller yrkena sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska, provisor, läkare, arkitekt och veterinär har det utfärdats separata direktiv för varje yrke. Erkännandet av behörigheten för yrkesutbildade personer som omfattas av systemet med automatiskt erkännande grundar sig på att medlemsstaten skall erkänna sådana bevis på formella kvalifikationer, om de uppfyller minimikrav som fastställs i direktiven.

I lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994) och förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994) föreskrivs om erkännande av yrkeskvalifikationer när det gäller yrkena sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, barnmorska, provisor och läkare. I denna lagstiftning ingår förutom bestämmelser om genomförandet av systemet med automatiskt erkännande också genomförandebestämmelser för den generella ordningen. Rätten att verka som yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården avgörs av Rättsskyddscentralen för hälsovården.

Bestämmelser om genomförande av direktivet om arkitekter finns i lagen om erkännande av examina. I den gällande lagen ingår dock inte något beslutsförfarande som grundar sig på automatiskt erkännande, utan man har ansett att den arkitektexamen som avses i direktivet som sådan medför behörighet.

I lagen om utövning av veterinäryrket (29/2000) finns bestämmelser om rätt att vara verksam som veterinär och specialveterinär i Finland. Genom lagen och förordningar av jord- och skogsbruksministeriet som utfärdats med stöd av lagen genomfördes rådets direktiv 78/1026/EEG om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för veterinärer inklusive åtgärder för att underlätta det faktiska utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster, nedan *veterinärdirektivet*.

Utövning av veterinäryrket kräver i regel legitimation som veterinär. Enligt lagens 4 § legitimeras medborgare i stater inom EU eller EES som har den veterinärkompetens som avses i Europeiska gemenskapens lagstiftning eller EES-avtalet i enlighet med principen om automatiskt erkännande av examina. Legitimation med stöd av andra examina än de som omfattas av automatiskt erkännande förutsätter enligt 5 § kompletterande studier inom det veterinärmedicinska området och uppvisande av tillräckliga kunskaper i finska eller svenska. Alla som ansöker om legitimation skall avge en veterinärförsäkran före legitimationen. Legitimationen beviljas av Livsmedelssäkerhetsverket.

I lagens 8 § finns bestämmelser om sådant temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning. Tillhandahållandet av tjänster förutsätter en anmälan till Livsmedelssäkerhetsverket.

Bestämmelserna om rätt att vara verksam som specialveterinär finns i lagens 42 §. När en veterinär inte har avlagt specialveterinärexamen i Finland har han eller hon rätt att uppge sig vara specialveterinär endast om Livsmedelssäkerhetsverket på ansökan har beviljat honom eller henne rätt att vara verksam som specialveterinär. Om sådan rätt ansöks av en medborgare i en stat inom EU eller EES på grundval av en examen som avlagts i en stat inom EU eller EES, tillämpas bestämmelserna i lagen om erkännande av examina på erkännandet av examen.

2.2 Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

Enligt Europaparlamentets och rådets nya direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer, nedan *yrkeskvalifikationsdirektivet*, bibehålls de tre systemen för erkännande också i fortsättningen. De separata direktiven gällande systemen upphävs dock och ersätts med ett enda direktiv. I systemen för erkännande av yrkeskvalifikationer görs dessutom några innehållsmässiga ändringar.

Yrkeskvalifikationsdirektivet är sekundärt. Direktivets bestämmelser tillämpas inte om det i något annat instrument i gemenskapsrät-

ten fastställs ordningar som direkt avser erkännande av yrkeskvalifikationer för ett visst reglerat yrke. Separata rättsregler för erkännande av yrkeskvalifikationer finns t.ex. inom området transport, försäkringsförmedling, lagstadgad revision och advokatverksamhet.

Syfte och tillämpningsområde

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet skall en medlemsstat erkänna utbildning eller yrkeskvalifikationer som en medborgare från en medlemsstat har förvärvat i en annan medlemsstat, om det enligt medlemsstatens lagar, förordningar eller administrativa beslut krävs en viss utbildning eller vissa yrkeskvalifikationer av en yrkesutövare eller en anställd. Erkännandet ger medlemsstaternas medborgare rätt att i den mottagande medlemsstaten utöva samma yrke som han eller hon har behörighet för i ursprungsmedlemsstaten.

En examen som avlagts utanför EU och som erkänts i en medlemsstat jämföras med en examen som avlagts i en medlemsstat när innehavaren har utövat yrket tre år i den medlemsstat som har erkänt examen. I fråga om erkännande av examina som avlagts utanför EU och som omfattas av systemet med automatiskt erkännande skall de minimikrav som fastställts för utbildningen iakttagas.

Frihet att tillhandahålla tjänster

En yrkesutövare som är lagligen etablerad i en medlemsstat får enligt yrkeskvalifikationsdirektivet temporärt och tillfälligt tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat. Tjänsteleverantören behöver i så fall inte ansöka om rätt att utöva yrket i den mottagande medlemsstaten. Medlemsstaterna kan dock kräva att tjänsteleverantören på förhand skriftligen underrättar den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten. Dessutom kan den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten innan tillhandahållandet av tjänster inleds kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer när det gäller sådana reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsa eller säkerhet.

Etableringsfrihet

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet kommer de centrala dragen i bestämmelserna om etableringsfrihet i de tre systemen för erkännande att bibehållas. Den generella ordningens tillämpningsområde utvidgas och ordningen tillämpas i vissa situationer när varken yrkeserfarenhetssystemet eller systemet med automatiskt erkännande kan tillämpas.

Den generella ordningen har fem kvalifikationsnivåer som bestäms med utbildningens nivå, innehåll och längd som centrala kriterier. Motsvarande nivåer finns också i de gällande direktiven. En examen som berättigar till erkännande av yrkeskvalifikation kan vara en kvalifikationsnivå lägre än den examen som krävs i den mottagande medlemsstaten. Till skillnad från vad som gäller för närvarande kan det inte längre ytterligare krävas arbets- eller yrkeserfarenhet som kompensation för skillnader mellan längden på sökandens utbildning och utbildningen som krävs i den mottagande medlemsstaten. Däremot kan som kompensationsåtgärd krävas ett lämplighetsprov eller en anpassningsperiod av sökanden. I fortsättningen bibehålls också medlemsstaternas rätt att bedöma om det finns väsentliga avvikelser beträffande utbildningens längd eller innehåll eller räckvidden i yrkesverksamheten. I regel får sökanden själv besluta om han eller hon väljer anpassningsperiod eller lämplighetsprov som kompensationsåtgärd. Avvikelser från sökandens rätt att välja är möjliga när det gäller yrken som kräver noggrann kännedom om nationell lagstiftning och när en väsentlig och varaktig del av yrkesverksamheten är rådgivning eller bistånd i frågor som rör nationell rätt. Det är också möjligt att göra undantag från rätten att välja i vissa fall när en yrkesutövare med ett yrke som omfattas av systemet med automatiskt erkännande inte uppfyller förutsättningarna för automatiskt erkännande och när den generella ordningen tillämpas.

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet kan en medlemsstat inte kräva kompensationsåtgärder av sökanden när sökandens yrkeskvalifikation uppfyller de samordnade minimikrav som antagits av kommittén för erkännande av yrkeskvalifikation. Sådana ge-

mensamma minimikrav som gäller ett visst yrke får läggas fram för kommissionen förutom av medlemsstaterna också av yrkesorganisationer eller yrkessammanslutningar som är representativa på nationell och europeisk nivå. Kommissionen har konstaterat att åtminstone 12 olika yrkesorganisationer (fastighetsmäklare, geologer, biologer, psykoterapeuter, psykologer, fysioterapeuter, socialpedagoger, pedikyrister, landskapsarkitekter, röntgenläkare, optiker och sjukhusfarmaceuter) har meddelat intresse för att fastställa gemensamma minimikrav.

Yrkeserfarenhetssystemet omfattar i fortsättningen samma verksamheter som för närvarande. De indelas nu i tre grupper med olika regler för erkännande av yrkeserfarenhet i stället för i sex som för närvarande. De verksamheter som omfattas av yrkeserfarenhetssystemet förtecknas i direktivets bilaga IV, som i fortsättningen kan ändras genom kommittéförfarande.

Yrkeserfarenhetssystemet grundar sig på automatiskt erkännande av yrkeskvalifikation när en person kan visa att han eller hon uppfyller yrkeserfarenhetsvillkoret under en i direktivet föreskriven tidsperiod. Om en persons yrkeskvalifikation inte kan erkännas på grundval av yrkeserfarenhet, tillämpas den generella ordningen, inklusive bestämmelserna om möjlighet att välja mellan lämplighetsprov och anpassningsperiod.

I fråga om yrkena läkare, sjuksköterska med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, veterinär, barnmorska, provisor och arkitekt som omfattas systemet med automatiskt erkännande bibehålls minimikraven för de utbildningar som leder till respektive yrke i huvudsak oförändrade. Bestämmelserna om krav i fråga om tillträde till utbildning, dess minimilängd och uppbyggnad finns i direktivets artiklar. Däremot har de kunskaper och färdigheter som utbildningen har som mål samt förteckningar över ämnen och studiehelheter som ansluter till utbildningen flyttats till direktivets bilagor, som i fortsättningen kan ändras genom kommittéförfarande.

Beslut med anledning av en ansökan om tillstånd att få utöva ett reglerat yrke skall enligt huvudregeln fattas inom tre månader efter det att en fullständig ansökan har lämnats

in. När det gäller beslut som omfattas av den generella ordningen och yrkeserfarenhetssystemet är det dock enligt direktivet möjligt att förlänga tiden till fyra månader.

Administrativt samarbete

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet skall medlemsstaterna bedriva ett nära samarbete och ge varandra ömsesidigt bistånd. Övriga medlemsstater och kommissionen skall underrättas om vilka myndigheter som fattar beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. Medlemsstaterna skall utse en samordnare för myndigheterna och en kontaktpunkt med uppgift att ge medborgarna och kontaktpunkterna i övriga medlemsstater information och att bistå medborgarna vid utövandet av deras rättigheter.

Kommissionen skall biträdas av en kommitté för erkännande av yrkeskvalifikationer som består av representanter för medlemsstaterna och kommissionens representant som ordförande. Kommitténs uppgift är att behandla ärenden som gäller ändringar av bilagorna till direktivet.

Nordiska överenskommelser

Överenskommelse mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (FördrS 74/1998) undertecknades år 1990. Avsikten med överenskommelsen är att i syfte att bevara och vidareutveckla den nordiska arbetsmarknaden öka möjligheten till rörelsefrihet mellan de nordiska länderna för personer med sådan utbildning som avses i överenskommelsen. Enligt överenskommelsen får en person som är medborgare i ett nordiskt land och har erhållit behörighet som yrkesutövare på grund av högre utbildning också rätt att utöva yrket eller behörighet för motsvarande tjänst i de övriga nordiska länderna på de villkor som fastställs i överenskommelsen. Med högre utbildning avses i överenskommelsen en minst tre år lång utbildning till vilken de normala antagningsvillkoren utgörs av en allmänbilande eller yrkesinriktad utbildning på andra stadiet.

De nordiska länderna har dessutom ingått följande överenskommelser: en överenskommelse mellan Finland, Island, Norge, Sverige och Danmark om gemensam nordisk arbetsmarknad för viss hälso- och sjukvårdspersonal och veterinärer (FördrS 2/1994), en överenskommelse mellan Finland, Danmark, Island, Norge och Sverige om gemensam nordisk arbetsmarknad för klasslärare i grundskolan (FördrS 24/1984) samt avtalen om gemensam arbetsmarknad för ämneslärare, lärare i praktisk-estetiska ämnen och speciallärare i grundskolan samt för ämneslärare i praktisk-estetiska ämnen i gymnasiet och yrkesläroanstalterna (FördrS 11/1989).

Överenskommelsen om hälso- och sjukvårdspersonal utvidgar Europeiska gemenskapens lagstiftning om erkännande av yrkeskvalifikationer när det gäller medborgare i de nordiska länderna som har avlagt en examen i ett tredjeland och denna examen har erkänts i ett annat nordiskt land. I övrigt har de nordiska avtalen i praktiken inte haft någon större betydelse sedan Finland anslöt sig till EES och EU.

2.3 Bedömning av nuläget

Lagen om erkännande av examina och tjänstebehörighetslagen

Det ursprungliga namnet på lagen om erkännande om examina var lagen om erkännande av examensbevis som tilldelats medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och lagen trädde i kraft 1994 samtidigt som EES-avtalet. Lagen har ändrats fyra gånger och namnet på lagen har ändrats två gånger. Bestämmelserna i lagen om erkännande av examina är svårtydda och öppnar sig inte för oinvidga, men enligt Utbildningsstyrelsen har det inte förekommit särskilda problem vid tillämpningen av bestämmelserna.

Om sökandens utbildning är minst ett år kortare än den utbildning och praktik som krävs i Finland, kan det enligt 5 § i lagen om erkännande av examina krävas en viss arbets- eller yrkeserfarenhet av sökanden. Enligt det nya yrkeskvalifikationsdirektivet kan det i fortsättningen endast krävas ett lämplighets-

prov eller en anpassningsperiod som kompensationsåtgärd av sökanden.

I 9 § i lagen om erkännande av examina finns en bestämmelse om fastställande av nivå för ett examensbevis som en medborgare i en medlemsstat har erhållit i en annan medlemsstat. Fastställande av nivå behövs, om behörighet för en tjänst eller uppgift förutsätter institutexamen eller högskoleexamen. Detta gäller dock inte erkännande av yrkeskvalifikationer för vissa reglerade yrken, och bestämmelsen hänför sig alltså inte till genomförandet av ordningen för erkännande av examina.

I 10 § i lagen om erkännande av examina föreskrivs om erkännande av arkitektexamen. I bestämmelsen ingår inte något beslutsförfarande som grundar sig på automatiskt erkännande, utan man har ansett att de arkitektexamen som avses i direktivet som sådana medför behörighet. I Finland hör arkitektyrket inte till de reglerade yrkena och det har därför inte i praktiken funnits något behov att fatta beslut om erkännande av dessa examina.

Utbildningsstyrelsen fattar med stöd av lagen om erkännande av examina beslut som vid behov förenas med tilläggskrav på yrkeserfarenhet, lämplighetsprov eller anpassningsperiod. Utbildningsstyrelsen underrättas i praktiken inte automatiskt när sökanden har fullgjort kompensationsåtgärden. I praktiken bör alltså sökanden visa sin behörighet för arbetsgivaren med en Utbildningsstyrelsens beslut och ett intyg över fullgjorda kompensationsåtgärder. Ur arbetsgivarnas synpunkt vore det tydligare, om sökanden kan visa sin behörighet med ett enda dokument.

Vid Utbildningsstyrelsen har i enlighet med 13 § i lagen om erkännande av examina funnits en delegation för utlandsexamina. Delegationen har utsetts för tre år i sänder och den har haft till uppgift att ge utlåtanden till Utbildningsstyrelsen om ansökningar som gäller utländska examina. Delegationen har i praktiken inte haft stor betydelse och den har sammanträtt sällan.

Tjänstebehörighetslagens tillämpningsområde är begränsat till den behörighet som högskoleexamen och högskolestudier utomlands medför. Man har inte stött på några

särskilda problem vid tillämpningen av lagen.

Lagen om utövning av veterinäryrket

Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet skall den generella ordningen utvidgas till att gälla erkännande av veterinärexamina som inte kan erkännas enligt systemet med automatiskt erkännande i de fall när sökanden inte uppfyller de tilläggskrav gällande yrkesverksamhetens varaktighet som nämns i direktivet. Dessa krav kommer i fråga i situationer där studierna som leder till examen har inletts innan det land som utfärdat examensbeviset har anslutit sig till Europeiska unionen och examen av denna anledning inte uppfyller de minimikrav som inom EU ställs på veterinärutbildningen. För närvarande erkänns sådana examina med stöd av 5 § i lagen om utövning av veterinäryrket under förutsättning att sökanden har avlagt de kompletterande studierna och visat sig ha de språkkunskaper som det föreskrivs om genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Vidare skall den generella ordningen tas i bruk vid erkännande av veterinärexamina och specialveterinärexamina som medborgare i EU- eller EES-stater avlagt i tredjeländer i sådana situationer där examen redan har erkänts i en annan EU- eller EES-stat, och innehavaren har varit verksam i detta land som veterinär eller specialveterinär inom sitt specialområde under minst tre år efter erkännandet av examen.

I lagen om utövning av veterinäryrket finns bestämmelser om temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster och den skriftliga förhandsanmälan som förutsätts av tjänsteleverantören. Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet är det inte längre möjligt att kräva de yrkeskvalifikationer som förutsätts för legitimation som veterinär av tjänsteleverantören, utan avgörande är om tjänsteleverantören är etablerad i en annan stat inom EU eller EES. Dessutom skall rätten begränsas till att gälla endast tillfälligt tillhandahållande av tjänster. Enligt den gällande lagen har det varit möjligt att tillhandahålla tjänster utan avbrott under högst ett år.

I lagen finns inte heller bestämmelser om förfarandet vid behandlingen av en ansökan

om erkännande av examen i enlighet med bestämmelserna i yrkeskvalifikationsdirektivet.

Rörligheten från Finland till övriga Europa

Vid genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet ser medlemsstaterna till att de nationella bestämmelserna gör det möjligt att erkänna en utländsk examen i medlemsstaten. Antalet reglerade yrken är med undantag för yrkena inom hälsovården litet t.ex. i jämförelse med situationen i Centraleuropa. I övriga Europa är flera av de hantverkaryrken som omfattas av yrkeserfarenhetssystemet reglerade yrken, medan det i Finland inte har ansetts nödvändigt att införa särskilda behörighetskrav för dessa yrken. Sålunda finns det i Finland inte heller något i lagstiftningen fastställt förfarande för intygande av yrkeserfarenhet som skulle garantera att en person som avlagt examen i Finland möjligheten att flytta till ett annat land i Europa.

I Finland är det möjligt att avlägga yrkesinriktade grundexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina genom fristående examina som är oberoende av hur yrkesskickligheten har förvärvats. Yrkeskvalifikationsdirektivets indelning i kvalifikationsnivåer grundar sig däremot på utbildningen och de centrala kriterierna gäller utbildningens nivå, innehåll och längd. Det innebär att det i fråga om yrkesexamina och specialyrkesexamina kan vara möjligt att dessa examina enligt övriga medlemsstaters tolkning placerar sig i den lägsta kvalifikationsnivån enligt direktivets artikel 11 a i vilken det bl.a. ingår prov som inte föregås av någon utbildning. I så fall kan personer som avlagt yrkesexamen eller specialyrkesexamen inte få tillträde till yrken motsvarande deras examen i de länder där dessa yrken är reglerade och där det för dessa yrken krävs minst en utbildning som motsvarar den nivå som anges i artikel 11 c i direktivet.

Till yrkeserfarenhetssystemet hör ett intyg över yrkesverksamhetens art och varaktighet som utfärdats av en behörig myndighet eller ett behörigt organ i ursprungsmedlemsstaten. I praktiken har sådana intyg utfärdats av handelskamrarna, men verksamheten grundar sig på frivillighet och det finns inte någon lagfäst skyldighet att utfärda sådana intyg.

Arkitektyrket är reglerat i största delen av Europa. Yrkeskvalifikationsdirektivets bestämmelser om arkitektyrket har skrivits med detta som utgångspunkt. Yrkesbenämningen arkitekt i Finland är förknippad med examen och användningen av yrkesbenämningen förutsätter inte arbetserfarenhet. Personer som avlagt arkitektexamen i Finland har i praktiken haft problem med att bevisa att de har arbetat i branschen.

3 Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Mål och medel

Syftet med propositionen är att genomföra yrkeskvalifikationsdirektivet med undantag för de specialbestämmelser som gäller yrkesutbildade personer inom hälsovården. Avsikten är att genomförandet skall ske genom att det stiftas en lag om erkännande av yrkeskvalifikationer och genom ändringar av lagen om utövning veterinäryrket.

Syftet med genomförandet av direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer är att säkerställa att den fria rörligheten fungerar smidigt både när det gäller rörlighet från andra länder i Europa till Finland och från Finland till andra länder i Europa.

Avsikten är att genom ändringar av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och handelskammarlagen göra det lättare för en person som avlagt examen i Finland att flytta till andra länder i Europa.

En föresats har varit att den nya lagstiftningen skall vara tydligare än den gällande. Tillämpningsområdet för tjänstebehörighetslagen och lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer har gjorts tydligare.

3.2 De viktigaste förslagen

Den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer skall enligt förslaget vara en allmän lag, dvs. den tillämpas endast om inte något annat föreskrivs någon annanstans. Den nya lagen innehåller endast bestämmelser som ansluter till genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet. Det innebär att be-

stämelsen i 9 § i lagen om erkännande av examina som gäller fastställande av nivån på ett examensbevis som en medborgare i medlemsstat erhållit i en annan medlemsstat flyttas till tjänstebehörighetslagen, eftersom det i dessa beslut som fattas av Utbildningsstyrelsen inte är fråga om sådant erkännande av yrkeskvalifikationer som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet utan om tjänstebehörighet i allmänhet.

Utbildningsstyrelsen skall enligt förslaget i samma omfattning som tidigare fatta beslut om den behörighet för reglerade yrken som följer av bevis på formella kvalifikationer. Vidare utses Utbildningsstyrelsen till den nationella kontaktpunkt som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet, och som bl.a. har till uppgift att ge medborgarna och kontaktpunkterna i övriga medlemsstater all nödvändig information om erkännandet av yrkeskvalifikation enligt direktivet och i synnerhet information om nationell lagstiftning som reglerar yrken och yrkesutövning samt i mån av möjlighet information om innehållet i examina som avlagts i Finland.

Förfarandet vid erkännande av yrkeskvalifikationer bibehålls i stora drag oförändrat. Enligt den föreslagna lagens 13 § består dock beslutsförfarandet vid de myndigheter som ansvarar för erkännandet i fortsättningen av två faser i de fall då det i beslutet om erkännande krävs kompensationsåtgärder av sökanden. Det betyder att myndigheten först fattar ett villkorligt beslut om erkännande, och ett slutligt beslut om erkännande efter det att sökanden har meddelat att kompensationsåtgärden har fullgjorts. De kompensationsåtgärder som kan krävas av sökanden är i fortsättningen endast ett lämplighetsprov eller en anpassningsperiod.

Det föreslås att principen som fastställts i rättspraxis enligt vilken ett beslut om erkännande i en annan stat inte kan åberopas som grund i en ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer tas in som en ny bestämmelse i lagen. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att sökanden inte kan kringgå nationella behörighetskrav för ett yrke genom att åberopa beslut om erkännande från en annan medlemsstat.

Det föreslås inte någon bestämmelse om Delegationen för utlandsexamina i fortsätt-

ningen, eftersom delegationen i praktiken inte har haft någon större betydelse.

Det föreslås att i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer skall ingå allmänna bestämmelser om temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster i enlighet med yrkeskvalifikationsdirektivet. I sektorslagstiftningen om respektive yrkesverksamhet föreskrivs närmare om förhandsanmälningsskyldighet och myndigheternas möjligheter att kontrollera tjänsteleverantörens kvalifikationer i samband med tillhandahållandet av tjänster.

Till lagen om utövning av veterinäryrket föreslås att det fogas bestämmelser om behandlingen av ansökan om legitimation, handlingar som skall bifogas till ansökan samt tillämpningen av den generella ordningen i situationer där reglerna för automatiskt erkännande inte kan tillämpas. Vidare föreslås att det i lagen görs de ändringar som yrkeskvalifikationsdirektivet förutsätter i fråga om temporärt tillhandahållande av veterinärtjänsten samt sökande av ändring i beslut som gäller legitimation.

I samband med genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet skall också rörligheten i övriga Europa för personer som avlagt examen i Finland säkerställas. Genom en ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning föreslås att bestämmelserna om yrkesexamina och specialyrkesexamina justeras så att examina placeras på nivåerna b och c i kvalifikationsnivåsystemet i direktivets artikel 11. För handelskamrarna införs en lagenlig skyldighet att till en sökande utfärda intyg över yrkesverksamhetens art och varaktighet.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Yrkeskvalifikationsdirektivets bestämmelser om administrationen ökar i viss mån myndigheternas arbete och kostnader. Ett exempel är skyldigheten att inom en månad meddela sökanden om att handlingarna har mottagits. Enligt 13 § i den föreslagna lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer är beslutsförfarandet vid en myndighet som an-

svarar för erkännande av yrkeskvalifikationer i fortsättningen indelat i två faser, vilket medför en ökning av kostnaderna i jämförelse med nuvarande kostnader. Enligt uppskattning kommer Utbildningsstyrelsen på årsnivå att sända 550 nya anmälningar och upprätta 180 nya beslutshandlingar.

I samband med genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet har kommissionen byggt upp ett informationssystem för den inre marknaden (International Market Information System, IMI) som enligt planerna skall tas i bruk i början av 2008. Informationssystemet gäller till en början endast några få yrkesgrupper, men avsikten är att systemet i fortsättningen skall utvidgas så att det omfattar alla yrkesgrupper. Kommissionen svarar för kostnaderna för utvecklandet av informationssystemet, men utvecklandet och deltagandet i systemet binder också nationella resurser.

4.2 Konsekvenser i fråga om organisation och personal

Utbildningsstyrelsen får en mer framträdande roll vid erkännandet av yrkeskvalifikationer och arbetsmängden kommer troligtvis också att öka. Utbildningsstyrelsen har hittills verkat som centrum för informationen om internationella jämförelser av examina närmast i anslutning till den generella ordningen. I fortsättningen kommer Utbildningsstyrelsen att vara den allmänna nationella kontaktpunkt som avses i gemenskapens regler om erkännande, vilket innebär att informations- och rådgivningsuppgifterna kommer att öka. Kontaktpunkten skall ge medborgarna och kontaktpunkterna i övriga medlemsstater all nödvändig information både om den nationella lagstiftning som reglerar yrken och yrkesutövning och om innehållet i examina som avlagts i Finland. Kontaktpunkten ger också utlåtanden om jämställande av examina. Utbildningsstyrelsen deltar också i administreringen av informationssystemet IMI, både i egenskap av befullmäktigad samordnare och i egenskap av behörig myndighet. Antalet förfrågningar som riktar sig till Utbildningsstyrelsen ökar och antalet utlåtanden uppskattas öka med cirka hundra. Sammanlagt ökar Utbildningsstyrelsens ar-

betsmängd med cirka ett årsverke till följd av genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet.

4.3 Konsekvenser för olika medborgargrupper

Syftet med förslagen till ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning och handelskamarlagen är att göra det lättare för personer som avlagt examen i Finland att flytta till andra länder i Europa för att arbeta.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Yrkeskvalifikationsdirektivet antogs hösten 2005. Regeringens proposition har beretts vid undervisningsministeriet i samarbete med företrädare för Utbildningsstyrelsen. I beredningen deltog också företrädare för jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket och Rättsskyddscentralen för hälsovården.

5.2 Remissyttranden

Ett utkast till propositionen sändes på remiss till statsrådets kansli, justitieministeriet, inrikesministeriet, försvarsministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbetsministeriet och miljöministeriet samt till dataombudsmannen. Utlåtanden begärdes också av de instanser som svarar för erkännande av yrkeskvalifikationer, dvs. Livsmedelssäkerhetsverket, Länsstyrelsen i Södra Finlands län, Henkilöja Yritysarviointi Seti Oy, Tavastlands arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå, OFR-nämnden, Centralhandelskammaren, Kyrkostyrelsen, Sjöfartsverket, Utbildningsstyrelsen, Patent- och registerstyrelsen, Finlands Advokatförbund, Rättsskyddscentralen för hälsovården och Nylands arbetarskyddsdistrikts arbetarskyddsbyrå. Utlåtanden begärdes dessutom av högskolor och läroanstalter där lämplighetsprov eventuellt kommer att avläggas i fortsättningen, dvs. universitet, yr-

keshögskolor, Räddningsinstitutet, Polisskolan samt Gräns- och sjöbevakningsskolan. Därtill begärdes utlåtanden av AKAVA rf, Finlands Näringsliv EK, Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ, Finlands fackförbunds Centralorganisation FFC, Finlands Arkitektförbund SAFA, Finlands Veterinärförbund, Finlands Kommunförbund, Tjänstemannacentralorganisationen STTK och Företagarna i Finland samt av alla handelskammrar.

I de inkomna utlåtandena var inställningen till de föreslagna bestämmelserna i huvudsak positiv. De ändringar som föreslogs i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats vid beredningen av propositionen.

I det utkast till proposition som sändes på remiss ingick ett förslag till ändring av revisionslagen. På basis av justitieministeriets och handels- och industriministeriets utlåtanden har förslaget till ändring av revisionslagen strukits i den slutliga propositionen.

Finlands Advokatförbund har med stöd från justitieministeriet föreslagit att 3 § 1 mom. i lagen om advokater skall göras klarare. Förslaget till ändring av lagen om advoka-

ter har således fogats till propositionen efter remissbehandlingen.

Finlands Arkitektförbund SAFA har i sitt utlåtande föreslagit att arkitektyrket i Finland bör tolkas som ett reglerat yrke. SAFA och Arkitektbyråernas Förbund ATL har under beredningen av lagförslaget framfört åsikten att det bör skapas ett registreringssystem för finländska arkitekter, vilket skulle främja fastställandet av arkitekternas yrkeskompetens och -erfarenhet. Under beredningens gång har man trots SAFA:s motsatta åsikt dock kommit fram till att inrättandet av ett myndighetsregister inte är ändamålsenligt i detta sammanhang.

6 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet ansluter sig utöver de förslag som ingår i denna proposition också en proposition med förslag till ändring av lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer****1 kap. Allmänna bestämmelser**

1 §. Tillämpningsområde. Lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ansluter sig till genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet. I bestämmelsens 1 mom. hänvisas därför till yrkeskvalifikationsdirektivet och hänvisningen avser också eventuella ändringar som senare görs i direktivet. Lagens bestämmelser ansluter sig i synnerhet till genomförandet av den generella ordningen. Det område som regleras i yrkeskvalifikationsdirektivet hör inte till området för Ålands självstyrelse, varför den föreslagna lagen gäller också på Åland.

Till en del sker genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet också genom ändringar av lagstiftningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och lagstiftningen om utövning av veterinäryrket. Enligt 4 mom. är den föreslagna lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer en allmän lag, vilket innebär att annan nationell lagstiftning eller unionens lagstiftning skall tillämpas i första hand.

I artikel 2.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet konstateras dessutom uttryckligen att om det för ett viss reglerat yrke finns andra särskilda regler för erkännande i gemenskapslagstiftningen, skall motsvarande bestämmelser i yrkeskvalifikationsdirektivet inte gälla. Separata rättsregler för erkännande av yrkeskvalifikationer finns t.ex. inom transport, försäkringsförmedling och lagstadgad revision.

Till erkännandet av yrkeskvalifikationer ansluter sig också fastställandet nationellt av yrkeskvalifikationer som förvärvats någon annanstans än i Finland på grundval av utbildningsbevis och andra bevis på formella kvalifikationer. Med erkännande av yrkeskvalifikationer avses i lagen beslut om en persons behörighet att utöva ett reglerat yrke i Finland. I lagstiftningen kan utöver yrkeskvalifikationer som behörighetsvillkor för en viss tjänst eller uppgift också föreskrivas

t.ex. om krav som gäller språkkunskaper eller medborgarskap. Sökanden skall separat för arbetsgivaren visa att han eller hon uppfyller eventuella andra behörighetsvillkor som krävs för skötseln av ett reglerat yrke än de som ansluter till yrkeskvalifikationerna, och sådana andra krav är inte av betydelse för erkännandet av sökandens yrkeskvalifikationer.

Enligt 2 mom. gäller lagen erkännandet av yrkeskvalifikationer som medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen huvudsakligen har förvärvat i en annan medlemsstat. Vissa bestämmelser i gemenskapsavtal och bestämmelser som ingår i unionens lagstiftning utvidgar dessutom tillämpningsområdet i någon mån.

Hänvisningen i 2 mom. till avtal som gäller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet betyder att lagen också gäller erkännande av yrkeskvalifikationer som en medborgare i en medlemsstat i unionen och en medborgare i en EES-stat förvärvat i Island, Norge och Liechtenstein eller i ett EU-land.

Hänvisningen till andra avtal som Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater ingått med en annan part betyder bl.a. att lagens tillämpningsområde utvidgas till erkännande av yrkeskvalifikationer som förvärvats i Schweiz, när ett avtal om fri rörlighet för personer ingås mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och Schweiziska edförbundet. Om motsvarande avtal ingås med andra länder, utvidgas lagens tillämpningsområde i fortsättningen på motsvarande sätt.

Hänvisningen till gemenskapens lagstiftning om tredjelandsmedborgares ställning avser, i synnerhet när det gäller erkännande av yrkeskvalifikationer, beaktandet av de skyldigheter som ingår i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier och om ändring av förordning (EEG) nr 1612/68 och om upphävande av direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG och 93/96/EEG, nedan *rörelsefrihetsdirektivet*, samt rådets direktiv

2003/109/EG om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning. Tillämpbarheten för samtliga rättsakter som fastställer tredjelandsmedborgares ställning vid det erkännandeförfarande som avses i denna lag begränsas dock av artikel 1 i yrkeskvalifikationsdirektivet, enligt vilken direktivets regler i dessa fall tillämpas endast, om yrkeskvalifikationerna huvudsakligen har förvärvats i en medlemsstat.

Enligt artikel 2.2 i direktivet kan varje medlemsstat inom sitt territorium, enligt sin egen lagstiftning, tillåta medborgare i medlemsstaterna med yrkeskvalifikationer som inte förvärvats i en medlemsstat att utöva ett reglerat yrke. I anslutning till detta konstateras i artikel 3.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet att också varje bevis på formella kvalifikationer som utfärdats i tredjeland betraktas som bevis på formella kvalifikationer, om innehavaren har tre års yrkeserfarenhet inom det berörda yrket i den medlemsstat där yrkeskvalifikationerna erkändes. Direktivets krav på tre års yrkeserfarenhet har dock för mildrats i sista meningen i 1 § 3 mom. så, att som yrkeserfarenhet enligt bestämmelsens ordalydelse också godkännas yrkeserfarenhet som förvärvats kan i Finland eller i någon annan medlemsstat än den där yrkeskvalifikationerna har erkänts. Det är dock skäl att uppmärksamma att denna utvidgning av tillämpningsområdet endast gäller medborgare i medlemsstaterna.

I fråga om erkännande av examina som förvärvats i tredjeland i andra än i de fall som avses i bestämmelsen om tillämpningsområde iakttas tjänstebehörighetslagen och tjänstebehörighetsförordningen oberoende av sökandens medborgarskap. Tjänstebehörighetslagen tillämpas dessutom när examina som avlagts inom EU eller EES av andra än sådana tredjelandsmedborgare som avses i bestämmelsen om tillämpningsområde jämföras med nationella examina eller studier. Bestämmelsen om fastställande av nivån på ett examensbevis som en medborgare i medlemsstat erhållit i en annan medlemsstat, som för närvarande finns i 9 § i lagen om erkännande av examina, flyttas vid genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet till tjänstebehörighetslagen, eftersom det i dessa beslut som fattas av Utbildningsstyrelsen inte är

fråga om sådant erkännande av yrkeskvalifikationer som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet.

2 §. Definitioner. I paragrafen definieras de viktigaste termerna som används i lagen. Innehållet i de föreslagna definitionerna motsvarar i huvudsak definitionerna i yrkeskvalifikationsdirektivet.

3 §. Nationell samordning. I artikel 56 i yrkeskvalifikationsdirektivet förutsätts att varje medlemsstat skall utse en person som ansvarar för samordnandet av myndigheternas verksamhet i anslutning till erkännandet av yrkeskvalifikationer. Enligt 1 mom. hör den nationella samordningen av förfarandet vid erkännande av yrkeskvalifikationer i Finland till undervisningsministeriet. Samordningsuppgiften sköts av en tjänsteman vid ministeriet som ministeriet utser.

Enligt artikel 57 i yrkeskvalifikationsdirektivet skall varje medlemsstat utse en kontaktpunkt som bl.a. har till uppgift att ge medborgarna och kontaktpunkterna i övriga medlemsstater all nödvändig information om erkännandet av yrkeskvalifikationer enligt direktivet och i synnerhet information om nationell lagstiftning som reglerar yrkena och utövandet av yrkena samt i mån av möjlighet information om innehållet i examina som avlagts i Finland. Enligt 2 mom. är Utbildningsstyrelsen nationell kontaktpunkt i Finland. Utbildningsstyrelsen sammankallar vid behov de nationella behöriga myndigheter som sköter erkännandet av yrkeskvalifikationer så att gemensamma problem som förekommer i anslutning till beslutsprocessen kan behandlas i en mer omfattande sammansättning. Den delegation för utlandsexamina som har tillsatts enligt de gällande lagen kommer inte att tillsättas i fortsättningen. Till den nationella kontaktpunktens uppgifter hör också att ge utlåtanden i fall som inte gäller reglerade yrken, men där en arbetsgivare eller arbetssökande i Finland eller utomlands behöver uppgifter om vilken examen en sökande som avlagt sin examen i ett annat land har.

4 §. Utlämnande av uppgifter och sekretesen hos behöriga myndigheter. Enligt artikel 8 i yrkeskvalifikationsdirektivet kan de behöriga myndigheterna i den mottagande medlemsstaten av de behöriga myndigheterna i

etableringsmedlemsstaten för varje tillhandahållande av tjänster begära alla upplysningar om huruvida tjänsteleverantören är lagligen etablerad och inte har ådragit sig yrkesmässiga disciplinära eller straffrättsliga påföljder. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna förutsätts enligt direktivets artikel 56 bedriva ett nära samarbete. Myndigheterna skall ge varandra ömsesidigt bistånd för att underlätta tillämpningen av direktivet. Enligt direktivet skall de behöriga myndigheterna utbyta information med iakttagande av lagstiftningen om skydd av personuppgifter enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation. Dessa direktiv har genomförts i Finland genom personuppgiftslagen (523/1999) och lagen om dataskydd vid elektronisk kommunikation (516/2004).

Enligt 1 mom. gäller i fråga om utlämnande av uppgifter och sekretessen hos en behörig myndighet som sköter uppgifter som hör till tillämpningsområdet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*. I lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer ingår inga bestämmelser som avviker från bestämmelserna i offentlighetslagen.

Med en behörig myndighet som sköter uppgifter i anslutning till erkännandet av yrkeskvalifikationer och friheten att tillhandahålla tjänster avses i enlighet med artikel 3.1 d i yrkeskvalifikationsdirektivet förutom myndigheter som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer också varje instans som har rätt att utfärda examensbevis och andra handlingar som erkännandet av yrkeskvalifikationer grundar sig på. Uppgifterna som sköts av de behöriga myndigheter som avses i 2 mom. grundar sig för Utbildningsstyrelsens del på den nya lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och för övriga behöriga myndigheters del på speciallagstiftning. Bestämmelsen inför inga nya skyldigheter att

ordna verksamhet för de behöriga myndigheter som avses i momentet, utan bestämmelsen är uteslutande informativ till karaktären.

2 kap. **Bestämmelser som ansluter till systemen för erkännande**

5 §. *Instanser som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer.* Enligt bestämmelsen fattar Utbildningsstyrelsen beslut om den behörighet ett bevis på formella kvalifikationer ger för en tjänst eller uppgift när behörighetsvillkor för tjänsten eller uppgiften är en bestämd, namngiven examen eller bestämda studier. I praktiken gäller största delen av besluten behörighet för tjänster och uppgifter inom undervisning och socialvård samt för tjänster och uppgifter som förutsätter juridisk utbildning. Dessutom fattar Utbildningsstyrelsen beslut om behörighet bl.a. när det gäller tjänster och uppgifter inom räddningsväsendet, polisen, försvarsmakten och gränsbevakningsväsendet.

I fråga om vissa tjänster och uppgifter och fastställande av den behörighet som en utländsk examen medför finns det särskilda föreskrifter. I dessa fall fattas besluten som baserar sig på specialförfattningar av något annat organ än Utbildningsstyrelsen. Andra myndigheter som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer är bl.a. Rättsskyddscentralen för hälsovården, Sjöfartsstyrelsen och Livsmedelssäkerhetsverket. Enligt tillämpningsbestämmelsens 4 mom. tillämpas lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer endast när något annat inte föreskrivs någon annanstans, och detsamma konstateras ytterligare en gång i denna paragraf.

Inom den privata sektorn fattar arbetsgivaren beslutet om behörigheten för en tjänst eller uppgift, om det inte gäller ett reglerat yrke. Om behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift inom den offentliga förvaltningen är en examen på en bestämd nivå, t.ex. lägre eller högre högskoleexamen, licentiatexamen eller doktorsexamen, är det inte fråga om ett sådant reglerat yrke som avses i yrkeskvalifikationsdirektivet. Å andra sidan är den etablerade nationella tolkningen att examina som är behörighetsvillkor för offentliga tjänster eller uppgifter endast avser examina

som avlagts i Finland, i de fall som det inte föreskrivs särskilt om den behörighet som en utländsk examen medför. Utbildningsstyrelsens beslut om en sökandes behörighet är i så fall ett beslut om nivån på utbildningen, vilket det föreskrivs om i tjänstebehörighetslagen. I ett sådant beslut bestäms vilken nivå i det finländska utbildningssystemet en utländsk examen motsvarar.

Universitetet och Finlands Akademi fattar i regel själv beslut om utländska examinas behörighet för tjänster och uppgifter vid universitetet och Akademien med stöd av bestämmelserna i förordningen om behörighetsvillkoren och uppgifterna för högskolornas personal (309/1993) och förordningen om Finlands Akademi (856/1994).

Enligt 2 mom. kan en myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer vid behov be ett universitet som avses i universitetslagen (645/1997) eller en högskola som avses i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998) om ett utlåtande om sökandens studiers likvärdighet med studier som avlagts i Finland samt kompensationsåtgärder som eventuellt skall krävas av sökanden.

6 §. Kvalifikationsnivåer i den generella ordningen. I paragrafen föreskrivs om kvalifikationsnivåer i den generella ordningen. För att fastställa en erkännandemekanism för den generella ordningen måste utbildningsbevisen kunna indelas i olika nivåer som är oberoende av de nationella utbildningssystemen. I kvalifikationsnivåindelningen i yrkeskvalifikationsdirektivets artikel 11 är de centrala kriterierna utbildningens nivå, art och längd. Nivåindelningen har skapats enbart för att den generella ordningen skall fungera, och den har ingen inverkan på de nationella utbildningsstrukturerna eller medlemsstaternas behörighet inom utbildningssektorn. Den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten avgör i vilken av nivåerna 1–5 sökandens utbildning placerar sig.

I fråga om de nivåer som avses i paragrafens 1 mom. 3 punkten underpunkt a samt 4 och 5 punkten skall sökandens deltidstudier av motsvarande omfattning beaktas när beslutet fattas. I 1 mom. 3 punkten underpunkt b avses utbildningar som förtecknas i bilaga II till yrkeskvalifikationsdirektivet. Bilaga II

kan vid behov ändras genom föreskrivande kommittéförfarande.

Bestämmelsen i 2 mom. ansluter sig till första stycket i artikel 12 i yrkeskvalifikationsdirektivet, enligt vilket varje bevis på formella kvalifikationer eller uppsättning bevis på formella kvalifikationer som utfärdats av en behörig myndighet i en medlemsstat skall jämföras, även vad beträffar nivån, med bevis på formella kvalifikationer över utbildning enligt artikel 11, på villkor att beviset gäller en avslutad utbildning som erhållits i gemenskapen och som är erkänd som likvärdig av denna medlemsstat samt där ger samma rätt till tillträde eller utövande av ett yrke eller förbereder för utövande av detta yrke.

7 §. Villkor för erkännande i den generella ordningen. I paragrafen föreskrivs om villkoren för erkännande i den generella ordningen. Bestämmelsens 1 mom. motsvarar artikel 13.1 i yrkeskvalifikationsdirektivet. I den generella ordningen grundar sig erkännandet på en jämförelse mellan de yrkeskvalifikationer som sökanden har förvärvat i ursprungsmedlemsstaten och de yrkeskvalifikationer som krävs i den mottagande medlemsstaten för tillträde till ett reglerat yrke. Enligt 1 mom. är ett villkor för erkännande att sökandens bevis på formella kvalifikationer intygar att innehavarens yrkeskvalifikation minst motsvarar den nivå som i den indelning som anges i 6 § ligger omedelbart före den nivå som krävs i Finland för erhållande av samma yrkeskvalifikationer.

I artikel 13.2 i direktivet föreskrivs om tilläggs villkor för erkännandet i de fall då erkännandet gäller behörighet för en tjänst eller uppgift. På grundval av direktivet är det i dessa fall möjligt att utöver vad som krävs enligt 1 mom. kräva att sökanden har utövat det yrke som avses på heltid under två år under de senaste tio åren. Två års yrkeserfarenhet kan dock inte krävas om sökandens bevis på formella kvalifikationer är ett intyg över reglerad yrkesinriktad utbildning på de nivåer som definieras i 6 § 2–5 punkten. Motsvarande bestämmelser ingår också i gemenskapens gällande regelverk, men i den nationella lagstiftningen har det inte funnits något tilläggskrav angående yrkeserfarenhet i dessa fall. Avsikten är inte att lagstiftningen skall

ändras till denna del, varför utgångspunkten för erkännandet av yrkeskvalifikationer i den generella ordningen också enligt propositionen uteslutande är utbildningens nivå oberoende av om det yrke som avses är reglerat i ursprungslandet eller inte.

I 2 mom. föreskrivs om skyldigheten för myndigheter som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer att beakta lagstiftningen i sökandens ursprungsmedlemsstat i fråga om förvärvade rättigheter. Om ursprungsmedlemsstaten höjer nivån på den utbildning som krävs för tillträde till ett yrke eller utövandet av ett yrke, och om en person med den tidigare utbildningen som inte motsvarar de nya behörighetskraven åtnjuter förvärvade rättigheter i kraft av nationella lagar, förordningar eller administrativa bestämmelser, skall den mottagande medlemsstaten jämställa den tidigare utbildningen med den nya utbildningen.

Enligt 3 mom. kan ett beslut om erkännande som fattats i en annan medlemsstat inte anföras som grund i en ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer i andra än de fall som avses i 1 § 3 mom. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att sökanden inte kan kringgå nationella behörighetskrav för ett yrke genom att åberopa beslut om erkännande i en annan medlemsstat. Eftersom behörighetsvillkoren för ett yrke varierar från medlemsstat till medlemsstat, kan också innehållet i de olika medlemsstaternas beslut om erkännande variera i synnerhet när det gäller kompensationsåtgärder. Det är alltså motiverat att varje medlemsstat fattar beslutet om erkännande utgående från sina nationella behörighetsvillkor och oberoende av andra medlemsstaters beslut om erkännande. Ett undantag utgör de situationer i 1 § 3 mom. där erkännandet grundar sig på en annan medlemsstats erkännande av bevis på formella kvalifikationer och yrkeserfarenhet som utfärdats i en icke-medlemsstat för en medborgare i en medlemsstat.

Ett mål vid Europeiska domstolens förstainstansrätt som ansluter sig till 3 mom. är bl.a. T-16/1990 (Anastasia Panagiotopoulou mot Europaparlamentet, ECR 1992, s. II-89). Panagiotopoulou hade avlagt examen vid en privat läroinrättning, Deree College, som enligt grekisk lag inte var en högskoleexamen.

På denna grund förvägrades Panagiotopoulou tillträde till ett uttagningsprov till en institution vid gemenskapen som förutsatte högskoleexamen. Panagiotopoulou åberopade bl.a. det faktum att hennes examen hade erkänts som en högskoleexamen i Storbritannien. Förstainstansrätten ogillade talan.

Ett annat exempel som ansluter till 3 mom. är en svensk medborgare som hade genomgått en treårig klasslärarutbildning på Bachelor-nivå i Storbritannien. Mannen återvände till Sverige och hans examen godkändes utan tilläggskrav. En kort tid därefter flyttade han till Finland och ansökte hos Utbildningsstyrelsen om erkännande för sin examen. Eftersom sökandens utbildning var ett år kortare och en nivå under den utbildning som krävs av klasslärare i Finland, krävde Utbildningsstyrelsen två års arbetserfarenhet som klasslärare för behörighet. Sökanden åberopade beslutet om erkännande från Sverige. Utbildningsstyrelsen konstaterade att ett beslut som fattats i Sverige inte inverkar på ett beslut som fattas i Finland.

8 §. Kompensationsåtgärder. I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för att ställa krav på kompensationsåtgärder. Med utbildningsinnehåll som väsentligt avviker avses i 1 mom. kunskap som är av största vikt för utövandet av yrket och som i sökandens utbildning uppvisar väsentliga avvikelser när det gäller längd eller innehåll i förhållande till den utbildning som krävs i den mottagande medlemsstaten.

Den myndighet som fattar beslutet skall enligt 2 mom. innan den kräver kompensationsåtgärder kontrollera om de kunskaper som sökanden har tillägnat sig genom sin yrkesverksamhet är sådana att de helt eller delvis täcker den väsentliga avvikelse som avses i 1 mom.

Krav på kompensationsåtgärder skall framställas med iakttagande av proportionalitetsprincipen. Det centrala innehållet i denna princip är att myndigheternas åtgärder skall stå i rätt proportion till det mål som skall uppnås. Med andra ord skall myndigheternas åtgärder vara lämpliga, nödvändiga och rätt dimensionerade i förhållande till målet. I praktiken förutsätter proportionalitetsprincipen att myndigheterna avpassar sin verksam-

het till det minimum som krävs för att uppnå den eftersträlvade effekten.

Enligt 3 mom. får sökanden i regel välja kompensationsåtgärd. Dessutom föreskrivs i momentet om situationer där det är möjligt att avvika från sökandens rätt att välja mellan anpassningsperiod och lämplighetsprov. En myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer kan i de fall som nämns i 3 mom. föreskriva en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov. Ett lämplighetsprov enligt 1 punkten krävs t.ex. när ansökan gäller behörighet för uppgifter som kräver juridisk examen.

Enligt 4 mom. kan undervisningsministeriet vid behov ålägga en högskola som hör till ministeriets verksamhetsområde att ordna ett lämplighetsprov inom ett visst område.

Bestämmelser om avgifter i samband med kompensationsåtgärder finns när det gäller universitetet i undervisningsministeriets förordning om avgifter för universitets prestationer (1200/2006) med stöd av vilken det tas ut en avgift på 34 euro för deltagande i lämplighetsprov och 17 euro för intyg över godkänt prov. Avsikten är att statsrådets förordning om grunderna för avgifter för undervisning vid yrkeshögskolor (354/2003) skall kompletteras så att också yrkeshögskolor kan ta ut en avgift av sökanden för ordnandet av lämplighetsprov.

Enligt 5 mom. utfärdas närmare bestämmelser om anpassningsperioder och lämplighetsprov genom förordning av statsrådet.

9 §. Gemensamma minimikrav. I paragrafen föreskrivs om gemensamma minimikrav. Dessa avser sådana krav på yrkeskvalifikationer som kan utjämna väsentliga skillnader som konstaterats i utbildningskraven i olika medlemsstater i fråga om utbildningskraven för ett visst yrke. Väsentliga skillnader fastställs med hjälp av jämförelser mellan utbildningens längd och innehåll i minst två tredjedelar av alla medlemsstater jämförelsen deltar samtliga medlemsstater som reglerar det berörda yrket. Skillnader som gäller utbildningens innehåll kan bero på väsentliga olikheter i yrkesverksamhetens omfattning.

Enligt artikel 15.2 i yrkeskvalifikationsdirektivet får gemensamma minimikrav läggas fram för kommissionen av medlemsstaterna eller av yrkesorganisationer eller yrkessam-

manslutningar som är representativa på nationell och europeisk nivå. Om kommissionen efter samråd med medlemsstaterna anser att gemensamma minimikrav underlättar ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer kan den lägga fram ett utkast till åtgärder som skall antas enligt föreskrivande kommitteförfarande. De gemensamma minimikraven införs då genom en förordning av kommissionen.

Om sökandens yrkeskvalifikationer motsvarar de gemensamma minimikrav som fastställs i kommissionens förordning, kan lämplighetsprov eller anpassningsperiod inte krävas av sökanden, utan yrkeskvalifikationerna skall godkännas utan krav på kompensationsåtgärder.

10 §. Erkännande av yrkeserfarenhet. Bestämmelserna om erkännande av yrkeskvalifikationer ingår i artiklarna 16—20 och bilaga IV i yrkeskvalifikationsdirektivet. I Finland finns för närvarande inte några reglerade yrken som omfattas av yrkeserfarenhetssystemet.

Enligt paragrafens 2 mom. har en handelskammare som avses i handelskamarlagen (878/2002) till uppgift att utfärda intyg över yrkesverksamhetens art och varaktighet i Finland. Uppgiften att utfärda intyg med stöd av bestämmelsen ansluter sig till förverkligandet av målen för gemenskapens regler för erkännande, dvs. avskaffandet av hinder för den fria rörligheten för personer. Bestämmelsen om skyldigheten att utfärda intyg föreslås också intagen i 2 § i handelskamarlagen.

Utfärdandet av intyg är en offentlig förvaltningsuppgift i det avseende som avses i 124 § i grundlagen. För att säkerställa att de krav som rättsskydd och god förvaltning ställer uppfylls skall de allmänna förvaltningslagarna iakttagas, varför det i bestämmelsen hänvisas till tillämpandet av förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och offentlighetslagen.

11 §. Arkitektexamen. En person som avlagt arkitektexamen i ett annat EU- eller EES-land behöver i regel inte ansöka om beslut om sin behörighet i Finland, eftersom arkitektyrket för närvarande inte är reglerat. Om bestämmelserna om arkitekters behörighet i lagstiftningen senare ändras så att det krävs arkitektexamen för en viss uppgift, fat-

tar Utbildningsstyrelsen med stöd av 5 § 1 mom. beslut om den behörighet som en examen som avlagts i ett annat EU- eller EES-land medför i enlighet med det förfarande som anges i 11 §. Om de bevis på formella kvalifikationer som utfärdats över arkitektutbildningen inte omfattas av systemet med automatiskt erkännande, fattar Utbildningsstyrelsen beslut om den behörighet som examen medför och om nödvändiga kompensationsåtgärder i enlighet med den generella ordningen.

Personer som avlagt arkitektexamen i Finland i enlighet med punkt V.7 i bilaga V till yrkeskvalifikationsdirektivet har i praktiken haft svårt att få sina yrkeskvalifikationer erkända i de länder i Europa där yrket är reglerat. I Finland är användandet av yrkestiteln arkitekt endast bundet till examen och förutsätter inte yrkeserfarenhet inom arkitekturområdet. Utbildningsstyrelsen kan i egenskap av kontaktpunkt ge utlåtande om att en arkitekt som flyttar till ett annat land i Europa har en arkitektexamen som avses i punkt V.7 i bilaga V till yrkeskvalifikationsdirektivet och därför också uppfyller de krav som gäller verksamhet inom arkitekturområdet med yrkestiteln arkitekt. Dessutom kan det föreslagna tillägget till 2 § i handelskammarslagen, enligt vilket handelskamrarna kan utfärda intyg över yrkeserfarenhet också underlätta erkännandet av yrkeskvalifikationerna i andra EU- och EES-länder.

12 §. Bilagor till ansökan. I paragrafen föreskrivs om bilagor som skall fogas till ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer. Förteckning över bilagorna som ingår i bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll bilaga VII i yrkeskvalifikationsdirektivet. Förteckningen över bilagor är uttömmande. Å andra sidan finns det inget behov att foga alla bilagor som nämns i bestämmelsen till alla ansökningar. Den behöriga myndigheten kan ge anvisningar till sökandena från fall till fall om vilka handlingar som är nödvändiga för att fatta beslut med anledning av en ansökan.

Behandlingen av ansökan och ett smidigt beslutsfattande förutsätter att de krav som ställs på de bifogade handlingarna är tillräckligt exakt reglerade. Den behöriga myndigheten har på grundval av bestämmelsen rätt att

kräva att bilagorna är officiellt bestyrkta kopior.

En officiellt bestyrkt kopia är bestyrkt av den instans som har utfärdat originalhandlingen. En kopia kan också vara officiellt bestyrkt med ett s.k. apostille-intyg som det föreskrivs om i konventionen om slopande av kravet på legalisation av utländska allmänna handlingar (FördrS 46/1985). Konventionen har ratificerats i närmare hundra stater. Enligt konventionen utfärdas apostillen som bestyrker underteckningens riktighet och undertecknarens tjänsteställning av den behöriga myndigheten i det land där handlingen har utfärdats.

Enligt 3 mom. skall översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator bifogas för andra än på ett nordiskt språk avfattade bilagor. Översättaren skall ha rätt att vara verksam som auktoriserad translator som översätter från källspråket till finska eller svenska i Finland enligt lagen om auktoriserade translatorer (1148/1988). Översättningen skall bifogas i original eller i form av en officiellt bestyrkt kopia. Konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om nordiska medborgares rätt att använda sitt eget språk i annat nordiskt land (FördrS 11/1987) förutsätter att en nordisk medborgare kan använda finska, svenska, isländska, norska och danska i kontakt med myndigheter och andra offentliga organ i Norden och att myndigheten då skall sörja för behövlig tolk- och översättningshjälp.

Den behöriga myndigheten skall när den tar emot och behandlar de bifogade handlingarna iaktta vad som föreskrivs i offentlighetslagen.

13 §. Beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. I paragrafen föreskrivs om förfarandet i anslutning till fattande av beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer. I förvaltningslagen föreskrivs allmänt om det förfarande som skall iaktas i förvaltningsärenden. Dessutom iaktas lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer fastställer en persons behörighet för en uppgift eller tjänst eller rätt att utöva ett yrke i Finland. Som behörighetsvillkor för en viss tjänst eller uppgift är det möjligt att i

lagstiftningen införa t.ex. krav på språkkunskaper. Bestämmelser som gäller krav på språkkunskaper finns bl.a. i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) och förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998). En persons språkkunskaper är dock inte av betydelse när en persons yrkeskvalifikationer erkänns och sökandens språkkunskaper testas inte heller i samband med förfarandet. Förmånstagaren vid erkännandet av yrkeskvalifikationerna skall givetvis ha de språkkunskaper som krävs för yrkesutövningen. Arbetsgivaren bestämmer vilka språkkunskaper som krävs av förmånstagaren vid ett erkännande av yrkeskvalifikationer.

14 §. Ändringssökande. I paragrafen föreskrivs om sökande av ändring. Enligt 2 mom. är det också möjligt att söka ändring när den myndighet som ansvarar för erkännandet av yrkeskvalifikationerna inte fattar ett beslut inom den i 13 § 1 mom. föreskrivna tiden. Denna möjlighet att anföra besvär påverkar inte myndighetens skyldighet att avgöra ärendet inom den föreskrivna tiden.

Beslutet om erkännande av yrkeskvalifikationer fattas enligt 13 § i två steg i de fall då det krävs kompensationsåtgärder av sökanden. I dessa fall kan både det villkorliga beslutet och det slutliga beslutet överklagas.

15 §. Användande av yrkestitel och akademisk titel. Paragrafen innehåller bestämmelser om användandet av yrkestitel och akademisk titel. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 52 och 54 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

3 kap. **Frihet att tillhandahålla tjänster**

16 §. Principen om friheten att tillhandahålla tjänster. I yrkeskvalifikationsdirektivet finns bestämmelser om friheten att tillhandahålla tjänster i artikel 5—9. Bestämmelserna tillämpas endast, om en tjänsteleverantör flyttar till den mottagande medlemsstatens territorium för att temporärt och tillfälligt utöva ett yrke. Huruvida tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt skall bedömas från fall till fall och i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens,

periodicitet och kontinuitet. Under beredningen av direktivet ansågs gränsen för tillfälligt och temporärt vara 16 veckor om året, men gränsen bestäms i praktiken från fall till fall beroende på typen av yrkesutövning.

Utgångspunkten vid temporärt och tillfälligt tillhandahållande är att yrkesutövarens yrkeskvalifikationer inte kontrolleras i den mottagande medlemsstaten. Undantag från denna huvudregel utgör sådana reglerade yrken som har konsekvenser för folkhälsan eller säkerheten och som inte omfattas av den generella ordningen. I dessa fall kan den behöriga myndigheten i den mottagande medlemsstaten kontrollera tjänsteleverantörens yrkeskvalifikationer innan tjänsten tillhandahålls för första gången. Avsikten är att det skall föreskrivas separat inom respektive område om förhandskontrollen av yrkeskvalifikationer när det gäller yrken som har konsekvenser för folkhälsan eller säkerheten. En sådan bestämmelse skall t.ex. ingå i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården.

Enligt artikel 7 i direktivet kan det krävas att en tjänsteleverantör som för första gången förflyttar sig från en medlemsstat till Finland för att tillhandahålla tjänster temporärt och tillfälligt, på förhand skriftligen underrättar den behöriga myndigheten. Avsikten är att det skall föreskrivas separat för respektive yrkesområde om kravet på förhandsanmälan och förfarandet i samband med detta.

Enligt artikel 5.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet skall en tjänsteleverantör som förflyttar sig omfattas av de yrkesregler av yrkesmässig, yrkesrättslig eller administrativ art som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna, till exempel yrkesdefinitionen, användningen av titlar och allvarlig försummelse i yrkesutövningen som har direkt och specifikt samband med konsumentskydd och konsumentssäkerhet, samt de disciplinära bestämmelser som tillämpas i den mottagande medlemsstaten på personer som utövar samma yrke i den medlemsstaten. Direktivet förutsätter också att tjänsteleverantören inte omfattas av nationella krav som gäller tillstånd från, registrering i eller medlemskap i en yrkesorganisation. I 2 mom. föreskrivs om den nationella lagstiftningens tillämpbarhet.

17 §. Tjänsteleverantörens yrkestitel. I paragrafen föreskrivs om användandet av yrkestitel och examensbenämning samt de uppgifter som skall lämnas till tjänstemottagarna. Motsvarande bestämmelser finns i artikel 7.3 och artikel 9 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

4 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

18 §. Ikraftträdande. Det föreslås att lagen träder i kraft den 20 oktober 2007. I samband med att lagen träder i kraft upphävs lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen jämte ändringar.

19 §. Övergångsbestämmelser. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen tillämpas bestämmelserna i den nya lagen på ansökningar som anhängiggjorts innan den nya lagen har trätt i kraft när beslutet fattas efter den nya lagens ikraftträdande.

1.2 **Lagen om utövning av veterinäryrket**

4 §. På internationella förpliktelser baserad legitimation som veterinär. I paragrafen föreskrivs om den legitimation som veterinär som grundar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning och överenskommelsen om nordisk arbetsmarknad för vissa grupper av yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och veterinärer. Det föreslås att det till paragrafen fogas en bestämmelse om att den generella ordningen utsträcks till att omfatta de fall där en veterinärexamen inte kan erkännas enligt principen om automatisk erkännande. Detta gäller situationer där en utbildning som leder till examen har inletts innan det land som utfärdat examensbeviset har anslutit sig till EU eller EES och utbildningen av den anledningen inte uppfyller de minimikrav som förutsätts i gemenskapens lagstiftning. En ytterligare förutsättning för tillämpningen av den generella ordningen är att den som har avlagt examen inte uppfyller de krav beträffande yrkeserfarenhetens längd som ställs i gemenskapens lagstiftning. Avsikten är att den generella ordningen också tillämpas i situationer där en medborgare i en EU- eller EES-stat ansöker om att en examen

som avlagts i ett tredjeland skall erkännas en andra gång efter att medborgaren har utövat veterinäryrket under minst tre år i den EU- eller EES-stat som har erkänt examen.

I de nämnda fallen fattar Livsmedelssäkerhetsverket beslut om legitimation som veterinär med tillämpning av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Vid behandlingen av en ansökan tillämpas följaktligen bl.a. bestämmelserna om kvalifikationsnivåer, förutsättningar för erkännande av examina och kompensationsåtgärder samt om förfarande. En förutsättning för legitimation som veterinär är dessutom den veterinärförsäkran som avses i 3 § i lagen om utövning av veterinäryrket.

Det föreslås att ändringarna genomförs genom att 4 mom. ändras. En bestämmelse motsvarande gällande 4 mom. om tillämpning av internationella avtal som ingåtts av Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater blir enligt förslaget ett nytt 5 mom. I momentet ingår också en hänvisning till gemenskapens lagstiftning om tredjelandsmedborgares ställning, vilket i synnerhet avser rörelsefrihetsdirektiv och rådets direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning.

5 a §. Bilagor till ansökan om legitimation. Det föreslås att det i denna paragraf föreskrivs om bilagorna till ansökan om legitimation. Bestämmelsen gäller de ansökningar om legitimation som avses i 4 och 5 §, dvs. erkännande av veterinärexamina som avlagts utomlands.

Till alla nämnda ansökningar skall det bifogas ett intyg om sökandens medborgarskap och examensbevis. Till ansökan skall dessutom fogas ett intyg om att den rätt att utöva veterinäryrket som sökanden eventuellt har beviljats i en annan stat inte har annullerats eller begränsats på grund av ett allvarligt fel eller försummelse i yrkesutövningen eller någon annan motsvarande orsak. Kravet sammanhänger med lagens 6 §, enligt vilken ansökan om legitimation kan avslås om sökanden vid sin tidigare yrkesverksamhet har handlat klandervärt på ett sätt som uppfyller villkoren för begränsning eller fråntagande av rätten att utöva yrket i lagens 5 kap.

Kravet på fullgjorda kompletterande studier i 1 mom. 4 punkten samt på intyg över

kunskaper i finska eller svenska gäller endast legitimation som grundar sig på lagens 5 §, och 2 mom. gäller endast automatiskt erkännande av veterinärexamina som avlagts inom Europeiska gemenskapen. I de sistnämnda fallen kan Livsmedelssäkerhetsverket kräva tilläggsutredning av sökanden, om det av de uppvisade handlingarna inte framgår om det gäller en examen som avses i gemenskapens lagstiftning, eller om sökanden uppfyller de tilläggskrav som ställs på yrkeserfarenhet i gemenskapens lagstiftning i de fall då en examen inte uppfyller de minimikrav som ställs i gemenskapens lagstiftning.

I 3 mom. föreslås dessutom att det föreskrivs att bilagorna till ansökan skall företes i original eller i form av officiellt bestyrkta kopior, och att översättningar till finska eller svenska skall bifogas av handlingar som är avfattade på andra än nordiska språk.

8 §. Temporärt och tillfälligt tillhandahållande av veterinärtjänster. Enligt den gällande paragrafen kan en medborgare i en EU- eller EES-stat temporärt utöva veterinäryrket utan legitimation som veterinär, om han eller hon uppfyller de villkor för legitimation som veterinär som det föreskrivs om i 4 § 1 mom. I enlighet med artikel 5 i yrkeskvalifikationsdirektivet skall en tjänsteleverantör som är lagligen etablerad i en annan medlemsstat för att där utöva veterinäryrket ha rätt att tillhandahålla veterinärtjänster. Därför föreslås att paragrafen ändras så att en förutsättning för tillhandahållandet av tjänster i stället för den kompetens som avses i 4 § 1 mom. är laglig rätt att utöva veterinäryrket i en annan EU- eller EES-stat än Finland.

Det föreslås att den i paragrafen föreskrivna rätten till temporärt tillhandahållande av tjänster begränsas till att gälla endast tillfälligt tillhandahållande. Huruvida tillhandahållandet av tjänsten är temporärt och tillfälligt skall enligt artikel 5 bedömas från fall till fall och i synnerhet på grundval av tjänstens varaktighet, frekvens, periodicitet och kontinuitet. Kravet på tillfällighet betonar verksamhetens temporära art och klargör gränsen mellan tillhandahållande av tjänster utan legitimation och legitimerade veterinärers yrkesverksamhet av varaktig art.

Enligt den gällande paragrafen skall tjänsteleverantören göra en skriftlig förhandsan-

mälan om sin verksamhet till Livsmedelssäkerhetsverket. Det föreslås att bestämmelser motsvarande bestämmelserna om förnyad anmälan i artikel 5 fogas till paragrafen.

Bestämmelsen om användning av yrkestitel motsvarar kravet i artikel 7.3 i yrkeskvalifikationsdirektivet.

38 a §. Avgörande av ansökan om rätt att utöva yrke i vissa fall. I paragrafen föreslås bestämmelser om förfarandet vid behandlingen av ansökan om erkännande motsvarande bestämmelserna i artikel 51 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Enligt förslaget skall Livsmedelssäkerhetsverket bekräfta mottagandet av en ansökan som avses i 4 § 1 mom., dvs. en ansökan med bilagor som omfattas av systemet med automatiskt erkännande, samt underrätta sökanden om handlingar som eventuellt saknas inom en månad från och med mottagandet. Ett avgörande skall fattas inom tre månader efter det att alla begärda handlingar har inkommit.

39 §. Ändringssökande. Ändring som gäller ansökan om legitimation som veterinär söks i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Enligt yrkeskvalifikationsdirektivet skall ändring också kunna sökas när beslut inte meddelas inom föreskriven tid. Därför föreslås att det till 2 mom. fogas en bestämmelse därom. Samtidigt föreslås att bestämmelsen i 2 mom. blir paragrafens 3 mom.

42 §. Rätt att vara verksam som specialveterinär. Det föreslås att de ändringar som följer av utvidgningen av tillämpningsområdet för den generella ordningen görs i paragrafens 2 mom. Enligt det gällande momentet tillämpas den generella ordningens principer på erkännande av specialveterinärexamina i de fall där sökanden är medborgare i en EU- eller EES-stat och har avlagt examen i någon annan EU- eller EES-stat än Finland. Efter som den generella ordningen enligt den föreslagna lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer också kan tillämpas vid erkännande av vissa examina som tredjelandsmedborgare har avlagt i stater inom EU eller EES, samt vissa examina som medborgare i EU- eller EES-stater har avlagt i tredjeländer, föreslås det att det i 2 mom. i stället för individualisering av de olika tillämpningssituationerna skall ingå en hänvisning till tillämpningsom-

rådet för lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

43 §. Behörighet för vissa tjänster och befattningar. Enligt paragrafens 2 mom. är personer som i enlighet med 8 § tillhandahåller veterinärtjänster behöriga att i Finland sköta tjänster och befattningar för vilka det krävs veterinärkompetens. Eftersom rätt enligt 8 § föreslås begränsas till att endast gälla situationer där veterinärtjänster tillhandahålls temporärt och tillfälligt, föreslås det att omnämmandet av temporära tjänsteleverantörers behörighet för veterinärtjänster och veterinärbefattningar stryks.

1.3 Lagen om advokater

Enligt skäl 42 i ingressen till yrkeskvalifikationsdirektivet påverkar direktivet när det gäller etableringsrätten för advokater inte tillämpningen av rådets direktiv 77/249/EEG om underlättande för advokater att effektivt begagna sig av friheten att tillhandahålla tjänster eller Europaparlamentets och rådets direktiv 98/5/EG om underlättande av stadigvarande utövande av advokatycket i en annan medlemsstat än den i vilken auktorisationen erhöles. Som advokat kan i enlighet med 3 § 2 och 3 mom. i lagen om advokater även i fortsättningen godkännas en person som erhållit yrkesbehörighet för advokatverksamhet i en annan EU- eller EES-stat. Behörig myndighet är Finlands Advokatförbund. Systemet är till denna del tydligt och fungerande, och avsikten är inte att ändra nuvarande praxis i samband med genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet.

En person som har avlagt en juridisk grundexamen någon annanstans än i Finland, men som inte har erhållit yrkesbehörighet för advokatverksamhet någon annanstans, skall först ansöka om ett beslut om den behörighet som examen medför hos Utbildningsstyrelsen. Utbildningsstyrelsen fattar också för närvarande beslut om behörighet för tjänster eller befattningar, för vilka behörighetsvillkor är en viss högskoleexamen, om inte något annat föreskrivs något annanstans. Beslutet fattas beroende på situationen antingen med stöd av 5 § i lagen om erkännande av examina eller med stöd av 4 § i tjänstebehörighetslagen.

För att förhindra att det uppstår tolkningsproblem föreslås att 3 § 1 mom. i lagen om advokater kompletteras så, att ett villkor för godkännande som advokat är att personen har avlagt juris kandidatexamen eller juris magisterexamen i Finland, eller alternativt att personen har avlagt en juridisk examen någon annanstans än i Finland och erhållit ett beslut från Utbildningsstyrelsen i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer eller lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför i fråga om behörighet för en uppgift som förutsätter juris kandidatexamen eller juris magisterexamen, och uppfyllt de eventuella tilläggskrav som förutsätts i beslutet.

Utbildningsstyrelsen gör en jämförelse av den formella behörighet som en juridisk examen medför eller av en utbildning som avlagts någon annanstans än i Finland med examen som avlagts i Finland. Avseende andra villkor för yrkesbehörighet för advokatverksamhet eller behörighet för att bli medlem för en person som erhållit yrkesbehörighet för advokatverksamhet någon annanstans gör Finlands Advokatförbund bedömningen. Den föreslagna ändringen innebär ingen innehållsmässig förändring av nuvarande praxis, utan avsikten är att göra lagstiftningen tydligare.

1.4 Lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför

1 §. Tillämpningsområde. När behörighetsvillkor för en tjänst eller befattning är en examen på en bestämd nivå, t.ex. lägre eller högre högskoleexamen, licentiatexamen eller doktorexamen, är det inte fråga om sådana reglerade yrken som avses i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer. Å andra sidan är den etablerade nationella tolkningen att de examina som är behörighetsvillkor för offentliga tjänster eller uppgifter endast avser examina som avlagts i Finland, när det inte föreskrivits särskilt om den behörighet som en utländsk examen medför. Av den som söker en tjänst krävs i så fall ett beslut av Utbildningsstyrelsen som fastställer vilken nivå i det finska utbildningssystemet sökandens utländska examen motsvarar.

Enligt gällande lagstiftning iakttas tjänstebehörighetslagen och -förordningen oberoende av sökandens medborgarskap när man avgör vilken behörighet examina som avlagts i tredjeländer medför. Tjänstebehörighetslagen tillämpas när examina som avlagts inom EU eller EES av tredjelandsmedborgare jämföras med nationella examina eller studier. I fortsättningen tillämpas tjänstebehörighetslagen också när nivån på examensbevis som EU- och EES-medborgare har erhållit i andra EU- eller EES-stater fastställs, eftersom det i dessa beslut av Utbildningsstyrelsen inte är fråga om erkännande av yrkeskvalifikationer utan om fastställande av allmän behörighet för en tjänst.

När det föreskrivs i lag eller förordning om behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift, fattar Utbildningsstyrelsen beslut om vilken behörighet för tjänsten eller uppgiften en utländsk examen medför, om inte något annat föreskrivs någon annanstans. Universiteten och Finlands Akademi fattar i regel själv beslut om utländska examinas behörighet för tjänster och uppgifter vid universiteten och Akademien med stöd av förordningen om behörighetsvillkoren och uppgifterna för högskolornas personal och förordningen om Finlands Akademi. Enligt lagens tillämpningsbestämmelse är Utbildningsstyrelsen inte skyldig att fatta beslut enligt tjänstebehörighetslagen när behörighetsvillkoren för en tjänst eller uppgift inte grundar sig på lagstiftning utan t.ex. på kommunens beslut. I dessa fall bestämmer den som sköter utnämmandet till tjänsten eller uppgiften vilken behörighet en utländsk examen medför. Utbildningsstyrelsen kan dock på begäran ge ett utlåtande om examina på lägre nivå än högskoleexamen och vilken nivå de placerar sig på.

Enligt 2 mom. i den gällande lagens tillämpningsbestämmelse kan det genom förordning föreskrivas att lagen skall tillämpas även på studier som har bedrivits utomlands vid någon annan läroinrättning än en högskola, om motsvarande studier i Finland är högskolestudier. Under den tid som lagen har varit i kraft har Utbildningsstyrelsen inte behandlat en enda ansökan som denna bestämmelse hade kunnat tillämpas på. Därför före-

slås att bestämmelsen om bemyndigande slopas.

4 §. Jämställande. Paragrafens 1 mom. motsvarar till innehållet den gällande bestämmelsen. De högskoleexamina som kan avläggas i Finland räknas dock inte längre upp i bestämmelsen. Högskolestudier som har fullgjorts utomlands kan jämföras med högskolestudier som enligt de bestämmelser och föreskrifter som gäller vid tidpunkten för beslutet kan avläggas i Finland.

Om ansökan gäller behörighet som högskolestudier som fullgjorts utomlands medför för en offentlig tjänst eller befattning, för vilken behörighetsvillkor är en viss, i lag eller förordning föreskriven högskoleexamen i Finland, fattar Utbildningsstyrelsen beslut med stöd av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer i de fall som avses i lagens tillämpningsbestämmelse. I övriga fall tillämpas tjänstebehörighetslagen.

5 §. Grunder för jämställande av examina. Enligt 1 mom. jämföras en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå med en examen i Finland. Hänvisningen till 4 § 2 mom. i den gällande bestämmelsen stryks eftersom olika högskoleexamina inte längre räknas upp i lagen. En utländsk examen jämföras alltid med examina enligt gällande nationella examensfordringar.

Examinas motsvarighet i fråga om område som avses i 2 mom. bedöms utgående från likheten mellan innehållet i de utbildningshelheter som har lett till examen. I 3 mom. avses med examinas omfång den faktiska arbetsmängd och tid som den utbildningshelhet som leder till examen kräver. Med examens svårighetsgrad avses hur mångsidig och djupgående utbildningshelheten som leder till examen är och hurudana teoretiska och metodologiska färdigheter examen ger. Ifall inlärningsresultaten har definierats, kan de beaktas vid bedömningen av examens omfång och svårighetsgrad.

Med utbildningshelheten avses i detta sammanhang de studier som har lett till examen. Om ansökan om jämställande gäller t.ex. andra examen i tvåstegssystemet för högskoleexamina, beaktas också den examen som utgör grundutbildning när examens omfång, svårighetsgrad och innehåll bedöms.

7 §. Kompletterande studier som förutsättning för jämställande. Kompletterande studier har i praktiken krävts när det gäller jämställande av en utländsk examen med en viss examen eller vissa studier. Lagstiftningen blir tydligare när en hänvisning till 4 § 2 mom. tas in i paragrafen. Det innebär att nivån på en utländsk examen inte heller i fortsättningen kan höjas med hjälp av kompletterande studier. Närmare bestämmelser om kompletterande studier utfärdas liksom för närvarande genom förordning av statsrådet med stöd av bestämmelsen om bemyndigande.

Till paragrafens 2 mom. fogas dessutom en bestämmelse från 3 § 3 mom. i tjänstebehörighetsförordningen enligt vilken det skall föreskrivas om kompletterande studier i ett beslut som gäller jämställande, om de kompletterande studier som är ett villkor för jämställandet inte har genomförts innan beslutet fattades.

8 §. Ansökan och beslut om jämställande. Behandlingen av ansökan och ett smidigt beslutsfattande förutsätter att de krav som ställs på bilagorna till ansökan är tillräckligt exakt reglerade. Utbildningsstyrelsen har med stöd av bestämmelsen om ansökan och beslut om jämställande rätt att kräva att bilagorna är officiellt bestyrkta kopior.

En officiellt bestyrkt kopia är bestyrkt av den instans som har utfärdat originalhandlingen. En kopia kan också vara officiellt bestyrkt med ett s.k. apostille-intyg, som det föreskrivs om i konventionen om slopande av kravet på legalisation av utländska allmänna handlingar. Konventionen har ratificerats av nästan hundra stater. Enligt konventionen utfärdas apostille-intyget som bestyrker under-teckningens riktighet och undertecknarens tjänsteställning av den behöriga myndigheten i det land där handlingen har utfärdats.

Enligt 1 mom. skall översättningar till finska eller svenska utföras av en auktoriserad translator bifogas av andra än på ett nordiskt språk avfattade bilagor. Översättaren skall ha rätt att vara verksam som auktoriserad translator som översätter från källspråket till finska eller svenska i Finland enligt lagen om auktoriserade translatorer. Översättningen skall bifogas i original eller i form av en officiellt bestyrkt kopia. Konventionen mellan

Finland, Island, Norge, Sverige och Danmark om nordiska medborgares rätt att använda sitt eget språk i annat nordiskt land förutsätter att en nordisk medborgare kan använda finska, svenska, isländska, norska och danska i kontakt med myndigheter och andra offentliga organ i Norden och att myndigheten då skall sörja för behövlig tolk- och översättningshjälp.

Enligt 2 mom. kan Utbildningsstyrelsen innan beslutet fattas vid behov be ett universitet eller en högskola om ett utlåtande om studiernas likvärdighet med studier som avlagts i Finland samt om kompletterande studier som eventuellt bör krävas av sökanden. Vanligast förekommande är en begäran om utlåtande om hur de studier som ingår i en sökandes examen motsvarar de studier i det ämne som undervisas i en ämnesläroplan. Högskolornas utlåtande är ibland mycket detaljerade och grundar sig på gällande läroplaner. Ofta genomförs de kompletterande studierna först efter en tid, vilket kan betyda att de kurser som krävs inte längre ges. Väsentligt med avseende på tjänstebehörigheten är de kompletterande studiernas omfång och art, t.ex. om de ingår i ett moment med fördjupande studier eller i grundstudierna. Utbildningsstyrelsen skall i sina beslut försöka ange de kompletterande studierna på en allmän nivå. De kompletterande studiernas sammanlagda omfattning skall dock alltid anges.

1.5 Lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning

8 §. Utbildning som förbereder för fristående examen, individualisering och avläggande av examen. Det kan bestämmas att det lämplighetsprov som avses i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer är en sådan fristående examen eller del av en fristående examen som avses i lagen om yrkesinriktad yrkesutbildning, i de fall det är möjligt att avlägga en fristående examen i yrket i fråga. För att säkerställa detta alternativa förfarande föreslås att det till 8 § 4 mom. i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning fogas en bestämmelse därom. Enligt denna skall möjlighet att avlägga fristående examen eller del av fristående examen också ordnas för personer,

vilka av en myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer har meddelats ett sådant beslut om erkännande i vilket det krävs kompensationsåtgärder av sökanden.

12 §. Fristående examina. Enligt paragrafens 1 mom. kan man i Finland avlägga yrkesinriktade grundexamina, yrkesexamina och specialyrkesexamina genom fristående examina som är oberoende av hur yrkeskvalifikationen har förvärvats. Yrkeskvalifikationsdirektivets indelning i kvalifikationsnivåer grundar sig däremot på utbildning och de centrala kriterierna gäller utbildningens nivå, art och längd. En yrkesinriktad grundexamen placerar sig med avseende på utbildningens längd på nivå b enligt nivåindelningen i artikel 11 i yrkeskvalifikationsdirektivet. Däremot är det i fråga om en yrkesinriktad grundexamen som avlagts som en fristående examen, samt i fråga om yrkesexamina och specialyrkesexamina möjligt att dessa examina enligt övriga medlemsstaters tolkning hör till den lägsta kvalifikationsnivån enligt nivå a i artikel 11 i yrkeskvalifikationsdirektivet, i vilken det bl.a. ingår prov som inte föregås av någon utbildning. I så fall kan personer som avlagt yrkesexamen eller specialyrkesexamen inte få tillträde till yrken som motsvarar deras examen i länder där dessa yrken är reglerade och där det för dessa yrken krävs minst en utbildning som motsvarar den nivå som anges i nivå c i artikel 11 i direktivet. För att förhindra detta föreslås det en ändring av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning så att bestämmelserna om yrkesexamina och specialyrkesexamina justeras så att dessa examina placerar sig på nivåerna b och c i kvalifikationsnivåsystemet i direktivets artikel 11, dvs. på kvalifikationsnivåerna 2 och 3 enligt 6 § 1 mom. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer.

1.6 Handelskamarlagen

2 §. Handelskamrarnas och Centralhandelskammarens offentliga uppgifter. Avsikten är att i samband med genomförandet av yrkeskvalifikationsdirektivet också säkerställa den fria rörligheten i övriga Europa för personer som avlagt examen i Finland. Förslaget till ändring av 2 § i handelskamarla-

gen syftar till att avskaffa hinder för rörligheten för personer som avlagt examen i Finland. Genom ändringen införs en lagenlig skyldighet för handelskamrarna att utfärda intyg över arten och varaktigheten i fråga om den sökandes yrkesverksamhet.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

Ett sådant bemyndigande att utfärda förordning som avses i 80 § i grundlagen ingår i 8 och 12 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer, i 8 § i lagen om utövning av veterinäryrket och i 7 och 8 § i tjänstebehörighetslagen. Genom förordning föreskrivs dock enligt förslaget endast om sådana frågor av teknisk art som inte gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter.

Avsikten är att det skall föreskrivas närmare om anpassningsperioder och lämplighetsprov samt de inrättningar som verkställer lämplighetsprov i en statsrådsförordning om erkännande av yrkeskvalifikationer.

I den föreslagna ändringen av lagen om utövning av veterinäryrket ingår inga nya bemyndiganden att utfärda förordning med avseende på den gällande lagen. Avsikten är dock att de bestämmelser om förhandsanmälningsförfarandet i samband med temporärt tillhandahållande av tjänster som utfärdas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet skall ses över.

Avsikten är att det i en statsrådsförordning om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför skall förekrivas närmare om de kompletterande studier som utgör en förutsättning för jämställande.

3 Ikraftträdande

Medlemsstaterna har ålagts att sätta yrkeskvalifikationsdirektivets bestämmelser i kraft på nationell nivå senast den 20 oktober 2007. Därför föreslås att lagarna träder i kraft den 20 oktober 2007.

4 Lagstiftningsordning

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller

hon valt fritt. Grundlagsutskottet har dock konstaterat att näringsverksamhet på vissa grunder kan omfattas av tillståndspflicht (GrUU 19/2002 rd). I den föreslagna ändringen av lagen om utövning av veterinäryrket ingår bestämmelser om legitimation som veterinär samt det anmälningförfarande som är ett villkor för temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster. Bibehållandet av de nämnda tillstånds- och anmälningförfarandena är nödvändigt, eftersom det gäller ett yrke som kräver en särskild utbildning och som måste regleras för att skydda djurs hälsa och folkhälsan och för att trygga livsmedelssäkerheten.

Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Den föreslagna bestämmelsen i 10 § 2 mom. § i lagen om erkännande yrkeskvalifikationer som ålägger handelskamrarna att utfärda intyg över yrkesverksamhetens art och varaktighet till en person som utövat ett yrke i Finland, kan ses som en överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter.

Offentliga förvaltningsuppgifter kan överföras på inrättningar utanför myndighetsmaskineriet, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Vid bedömningen

av ändamålsenligheten skall förutom vid förvaltningens effektivitet och andra förvaltningsinterna aspekter uppmärksamhet i synnerhet fästas vid enskilda personers och sammanslutningars behov. Också förvaltningsuppgifternas art skall beaktas vid bedömningen. Det betyder att kravet på ändamålsenlighet är enklare att uppfylla när det gäller uppgifter som ansluter till tjänsteproduktion än t.ex. när det gäller överföring av beslutsmakt som gäller individens centrala rättigheter. Uppgiften att utfärda intyg kan motiveras i synnerhet i detta avseende. Den lagstadgade skyldigheten för handelskamrarna att utfärda intyg över yrkeserfarenhet är inte heller sådan att den kan anses äventyra de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis förutsätter säkerställandet av rättssäkerheten och principerna för god förvaltning i den bemärkelse som avses i 124 § i grundlagen att de allmänna förvaltningslagarna iakttas när ärenden behandlas. Enligt den bestämmelse som ingår i 10 § i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer tillämpas förvaltningslagen, språklagen och offentlighetslagen vid utfärdandet av intyg.

Regeringen anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om erkännande av yrkeskvalifikationer**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om erkännande av yrkeskvalifikationer och friheten att tillhandahålla tjänster i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer, nedan *yrkeskvalifikationsdirektivet*.

Denna lag tillämpas på erkännande av yrkeskvalifikationer som en medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen huvudsakligen har förvärvat i en annan medlemsstat. Lagen tillämpas också på erkännande av yrkeskvalifikationer som grundar sig på avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller något annat avtal som ingåtts mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och en annan part samt på gemenskapens lagstiftning om tredjelandsmedborgares ställning.

Denna lag tillämpas på erkännande av yrkeskvalifikationer som grundar sig på bevis på formella kvalifikationer som utfärdats utanför gemenskapen för en medborgare i en medlemsstat och som erkänts i en annan medlemsstat, om innehavaren har tre års yr-

keseerfarenhet inom det berörda yrket i en medlemsstat.

Om någon annan författning innehåller bestämmelser som avviker från denna lag, gäller de i stället för denna lag.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *reglerat yrke* en tjänst eller uppgift, för vilken det för tillträde eller utövande krävs att personen uppfyller vissa i lag eller förordning föreskrivna yrkeskvalifikationer,

2) *yrkeskvalifikationer* kvalifikationer som intygas i ett bevis på formella kvalifikationer, ett kompetensbevis eller yrkeserfarenhet eller båda,

3) *bevis på formella kvalifikationer* examens-, utbildnings- eller annat behörighetsbevis för en utbildning som huvudsakligen ägt rum i gemenskapen, utfärdat av en behörig myndighet i en medlemsstat, samt behörighetsbevis för en utbildning som i ett tredjeland utfärdats till en medborgare i en medlemsstat,

4) *erkännande av yrkeskvalifikationer* fattande av beslut om en persons kvalifikationer för utövande av ett reglerat yrke i Finland,

5) *anpassningsperiod* utövande av ett reglerat yrke i Finland under övervakning av en

behörig yrkesutövare i det berörda yrket, eventuellt åtföljt av utbildning,

6) *lämplighetsprov* ett prov som endast gäller sökandens yrkeskunnighet och som har till syfte att bedöma sökandens förmåga att utöva ett reglerat yrke i Finland,

7) *ursprungsmedlemsstat* den stat där en yrkesutövare som förflyttar sig till Finland har förvärvat sina yrkeskvalifikationer,

8) *automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer* ett beslut som fattas enligt det system för erkännande som grundar sig på samordning av minimikraven för en utbildning, varvid det inte kan krävas en anpassningsperiod eller ett lämplighetsprov av sökanden,

9) *gemenskapens regler för erkännande* bestämmelserna i yrkeskvalifikationsdirektivet och de bestämmelser i kommissionens förordningar som ansluter sig till genomförandet av direktivet.

3 §

Nationell samordning

Undervisningsministeriet svarar för den nationella samordningen av de förfaranden som tillämpas vid erkännande av yrkeskvalifikationer.

Utbildningsstyrelsen är den nationella kontaktpunkt som avses i gemenskapens regler för erkännande.

4 §

Utlämnande av uppgifter och sekretessen hos behöriga myndigheter

I fråga om utlämnande av uppgifter och sekretessen hos en behörig myndighet som sköter uppgifter som hör till tillämpningsområdet för denna lag gäller det som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller förutom myndigheter också instanser som har på lagstiftningen baserad rätt att utfärda examsbevis och andra handlingar som erkännandet av yrkeskvalifikationer grundar sig på.

2 kap.

Bestämmelser som ansluter till systemen för erkännande

5 §

Instanser som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer

Utbildningsstyrelsen fattar beslut om den behörighet för reglerade yrken som bevis på formella kvalifikationer medför, om inte annat föreskrivs någon annanstans. I enlighet med vad som föreskrivs någon annanstans i lag eller med stöd av lag, fattas beslut om rätt att utöva ett yrke på grundval av yrkeskvalifikationer som förvärvats i ett annat land av samma instans som beviljar rätt att utöva det berörda yrket på grundval av en examen som avlagts i Finland.

En instans som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer kan vid behov be ett universitet som avses i universitetslagen (645/1997) eller en högskola som avses i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998) om ett utlåtande om sökandens studiers likvärdighet med studier i Finland samt om de kompensationsåtgärder som eventuellt skall krävas av sökanden.

6 §

Kvalifikationsnivåer i den generella ordningen för erkännande

Utifrån ett bevis på yrkeskvalifikationer placerar sig yrkeskvalifikationerna på någon av följande nivåer:

1) ett kompetensbevis som har utfärdats av en behörig myndighet i ursprungsmedlemsstaten på grundval av

a) grundläggande utbildning eller allmänbildande utbildning på andra stadiet, eller

b) en annan utbildning än en sådan som avses i 2—4 punkten, ett särskilt prov som inte föregås av någon utbildning eller av att sökanden utövat yrket i en medlemsstat på heltid under tre år i följd eller på deltid under motsvarande tid under de senaste tio åren,

2) ett bevis

a) på en allmänbildande utbildning på andra stadiet, som kompletterats med en annan yrkesutbildning än den som avses i 3 punkten eller med den yrkespraktik eller yrkesutövning som eventuellt krävs utöver denna utbildning, eller

b) på en yrkesinriktad utbildning på andra stadiet, som vid behov kompletterats med en annan yrkesutbildning än den som avses i 3 punkten eller med den yrkespraktik eller yrkesutövning som eventuellt krävs utöver denna utbildning,

3) ett examensbevis för

a) en utbildning efter det andra stadiet på minst ett år, för vilken ett tillträdesvillkor är sådan avslutad utbildning på andra stadiet som krävs för behörighet till högskolestudier, samt den yrkespraktik som eventuellt krävs utöver denna utbildning, eller

b) en utbildning som betraktas som likvärdig enligt gemenskapens regler för erkännande,

4) ett examensbevis över avslutad utbildning på minst tre år och högst fyra år vid universitet eller läroanstalt med högre utbildning eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå som genomgått efter en utbildning på andra stadiet, samt den yrkespraktik som eventuellt krävs utöver utbildningen,

5) ett examensbevis över avslutad utbildning på minst fyra år vid universitet eller läroanstalt med högre utbildning eller annan utbildningsanstalt på motsvarande nivå som avlagts efter en utbildning på andra stadiet, samt den yrkespraktik som eventuellt krävs utöver utbildningen.

Som i 1 mom. avsedda yrkeskvalifikationer anses också kvalifikationer som grundar sig på en utbildning som fullgjorts inom gemenskapen och som en behörig myndighet i sökandens ursprungsmedlemsstat erkänner motsvara en viss nivå enligt 1 mom.

7 §

Villkor för erkännande i den generella ordningen

Erkännandet av yrkeskvalifikationer grundar sig på ett bevis på formella kvalifikatio-

ner eller en uppsättning av sådana bevis som har utfärdats av en behörig myndighet i en annan medlemsstat. Bevisen på formella kvalifikationer skall motsvara minst den nivå som ligger omedelbart före den som krävs nationellt för samma yrkeskvalifikationer i enlighet med indelningen i 6 §.

Om en utbildning som en person erhållit tidigare inte uppfyller de gällande behörighetskraven för utövande av ett yrke i ursprungsmedlemsstaten, skall lagstiftningen om förvärvade rättigheter i sökandens ursprungsmedlemsstat beaktas vid fastställandet av den nivå som avses i 6 §.

Ett beslut om erkännande som fattats i en annan medlemsstat kan inte anföras som grund i en ansökan om erkännande av yrkeskvalifikationer annat än i de fall som avses i 1 § 3 mom.

8 §

Kompensationsåtgärder

I ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer kan det krävas att sökanden slutför en anpassningsperiod som inte överskrider tre år eller genomgår ett lämplighetsprov, om

1) omfattningen av den utbildning som sökanden fullgjort är minst ett år kortare än den som krävs nationellt,

2) innehållet i sökandens utbildning väsentligt avviker från motsvarande nationella utbildning, eller

3) det reglerade yrket omfattar yrkesaktiviteter som inte ingår i motsvarande yrke i sökandens ursprungsmedlemsstat och sökandens utbildning väsentligt avviker från motsvarande nationella utbildning.

Innan myndigheten kräver kompensationsåtgärder skall den kontrollera om de kunskaper som sökanden har tillägnat sig under sin yrkesverksamhet är sådana att de helt eller delvis täcker den väsentliga avvikelser som avses i 1 mom.

Sökanden har rätt att välja kompensationsåtgärd. I ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer kan emellertid förordnas om obligatorisk anpassningsperiod eller obligatoriskt lämplighetsprov, om

1) yrkesutövningen kräver exakta kunskaper i nationell rätt och verksamheten består

till en väsentlig och konstant del i att lämna råd i frågor som rör nationell rätt,

2) det gäller sådant erkännande av yrkeskvalifikationer som avses i 1 § 3 mom., eller

3) en utövare av ett yrke som omfattas av systemet för erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildningen inte uppfyller villkoren för automatiskt erkännande enligt yrkeskvalifikationsdirektivet.

Undervisningsministeriet kan vid behov ålägga en högskola som hör till ministeriets verksamhetsområde att ordna ett lämplighetsprov inom ett visst område.

Närmare bestämmelser om anpassningsperioder och lämplighetsprov utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Gemensamma minimikrav

Yrkesorganisationer och yrkessammanslutningar får föreslå antagande av gemensamma minimikrav beträffande yrkeskvalifikationer för Europeiska gemenskapernas kommission.

När sökandens yrkeskvalifikationer uppfyller de gemensamma minimikrav som anges i gemenskapslagstiftningen om erkännande får de kompensationsåtgärder som avses i 8 § inte krävas av sökanden.

10 §

Yrkeserfarenhet som villkor för yrkesutövning

Om det för utövande av ett yrke krävs en viss yrkeserfarenhet, skall tidigare utövande av denna verksamhet i en annan medlemsstat godtas i enlighet med gemenskapens regler för erkännande.

En handelskammare som avses i handelskammarlagen (878/2002) skall på ansökan utfärda intyg om arten av och varaktigheten i fråga om yrkesutövning som skett i Finland. På utfärdandet av intygen tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

11 §

Arkitektexamen

Om arkitektexamen eller byggnadsarkitektexamen är behörighetsvillkor för en tjänst eller uppgift, förvärvas denna behörighet genom de examina som enligt yrkeskvalifikationsdirektivet omfattas av systemet för erkännande på grundval av samordning av minimikraven för utbildningen. Ett villkor för automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationerna är dessutom att sökanden har rätt att utöva arkitektyrket i sin ursprungsmedlemsstat. I fråga om den behörighet som andra arkitektexamina än de som omfattas av systemet med automatiskt erkännande medför, och om vilka kompensationsåtgärder som krävs, fattas besluten i enlighet med den generella ordningen för erkännande.

12 §

Bilagor till ansökan

En myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer kan kräva att officiellt bestyrkta kopior av följande handlingar och intyg fogas till ansökan:

- 1) bevis på sökandens medborgarskap,
- 2) kopior av bevis på formella kvalifikationer och kompetensbevis eller en kopia av bevis över utbildning som ger rätt att utöva yrket,
- 3) ett intyg från den behöriga myndigheten i sökandens ursprungsmedlemsstat över att sökandens utbildningsbevis är de handlingar som avses i gemenskapens regler för erkännande,

4) ett intyg om sökandens yrkeserfarenhet,

5) ett intyg som inte är äldre än tre månader över att sökanden har gott namn och rykte eller inte har försatts i konkurs,

6) ett intyg som inte är äldre än tre månader över sökandens ekonomiska ställning och över att sökanden är försäkrad mot de ekonomiska skador som är förenade med hans eller hennes yrkesansvar.

Dessutom skall sökanden på begäran i en bilaga till ansökan lämna upplysningar om sin utbildning så att den myndighet som sva-

rar för erkännandet av yrkeskvalifikationerna kan fastställa förekomsten av eventuella väsentliga olikheter i förhållande till den utbildning som krävs i Finland.

Till ansökan skall av andra än på ett nordiskt språk avfattade bilagor bifogas översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator.

Närmare bestämmelser om handlingar och intyg som skall fogas till ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer

Den myndighet som ansvarar för erkännandet av yrkeskvalifikationerna skall underätta sökanden om att ansökan har mottagits samt om de handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av ansökan. Myndigheten skall avgöra en ansökan om automatiskt erkännande av yrkeskvalifikationer inom tre månader och andra ansökningar inom fyra månader efter det att de nödvändiga handlingarna har inkommit.

Om det i ett beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer krävs kompensationsåtgärder av sökanden, är beslutet om erkännande villkorligt fram till dess anpassningsperioden har löpt ut eller sökanden har avlagt lämplighetsprovet. Det slutliga beslutet om erkännande fattas efter det att sökanden har meddelat myndigheten att kompensationsåtgärderna har fullgjorts.

14 §

Ändringssökande

I fråga om sökande av ändring i beslut som avses i denna lag gäller vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om beslut inte har meddelats inom den föreskrivna tiden, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, vilket då anses avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådant besvär

kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats.

15 §

Användande av yrkestitel och akademisk titel

Om användandet av en yrkestitel för en viss yrkesverksamhet är nationellt reglerad, skall medborgare i andra medlemsstater som har tillstånd att utöva det reglerade yrket med stöd av ett sådant beslut om erkännande av yrkeskvalifikationer som avses i denna lag använda den yrkestitel och den eventuella förkortning för titeln som fastställts i finsk lagstiftning.

Sökanden har rätt att använda en akademisk titel från ursprungsmedlemsstaten, och den eventuella förkortningen av titeln, på ursprungsmedlemsstatens språk. Om en akademisk titel kan förväxlas med en titel som i Finland kräver kompletterande utbildning, får den myndighet som ansvarar för erkännandet av yrkeskvalifikationerna kräva att sökanden använder den akademiska titeln i en lämplig form.

3 kap.

Frihet att tillhandahålla tjänster

16 §

Principen om friheten att tillhandahålla tjänster

Om en yrkesutövare som är lagligen etablerad i en annan medlemsstat temporärt eller tillfälligt tillhandahåller tjänster i Finland, får friheten att tillhandahålla tjänster inte inskränkas av skäl som rör yrkeskvalifikationerna. Temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster skall också tillåtas om yrket inte är reglerat i etableringsmedlemsstaten och tjänsteleverantören har utövat yrket i fråga under minst två år i denna medlemsstat under de tio föregående åren.

På tjänsteleverantören tillämpas de nationella regler som har direkt samband med yrkeskvalifikationerna eller tillsynen över yr-

kesutövningen. Tjänsteleverantören omfattas inte av nationella krav som gäller tillstånd som beviljas av en yrkesorganisation eller registrering i eller medlemskap i en yrkesorganisation.

17 §

Tjänsteleverantörens yrkestitel

Tjänsteleverantör skall använda yrkestiteln i ursprungsmedlemsstaten på dess officiella språk när det i denna medlemsstat finns en titel för yrket. Om en sådan yrkestitel inte finns i ursprungsmedlemsstaten, skall tjänsteleverantören ange sin examensbenämning på ursprungsmedlemsstatens officiella språk. I fråga om yrken som erkänns automatiskt skall dock den yrkestitel som fastställts i finsk lagstiftning användas.

I de fall då tjänster tillhandahålls under ursprungsmedlemsstatens yrkestitel eller enligt tjänsteleverantörens examensbenämning skall följande uppgifter lämnas till tjänstemottagaren:

- 1) registreringsnummer i ett handelsregister eller motsvarande offentligt register,
- 2) kontaktuppgifter för den behöriga tillsynsmyndigheten i ursprungsmedlemsstaten, om verksamheten i denna omfattas av ett tillståndssystem,
- 3) yrkessammanslutning eller liknande organisation där tjänsteleverantören är medlem,
- 4) medlemsstat där tjänsteleverantören tilldelats yrkestiteln eller beviset på formella kvalifikationer,
- 5) mervärdesskattenummer och

6) detaljerade uppgifter om försäkringskydd eller annat personligt eller kollektivt skydd rörande yrkesansvar.

4 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992) jämte ändringar.

19 §

Övergångsbestämmelser

På ansökningar som anhängiggjorts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas bestämmelserna i denna lag, om beslutet fattas efter lagens ikraftträdande.

En hänvisning till lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen någon annanstans i lagstiftningen avser efter ikraftträdandet av denna lag en hänvisning till denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 2000 om utövning av veterinäryrket (29/2000) 4 § 4 mom., 8 och 39 §, 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom.,
av dem 4 § 4 mom., 8 §, 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom. sådana de lyder i lag 301/2006, samt fogas till 4 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 5 a och 38 a § som följer:

4 §

På internationella förpliktelser baserad legitimation som veterinär

I andra fall som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) än de som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf fattar Livsmedelssäkerhetsverket beslut om den rätt att vara verksam som veterinär som följer av en utomlands förvärvad veterinärkompetens på det sätt som föreskrivs i den nämnda lagen. En förutsättning för legitimation som veterinär är dessutom avgivande av den veterinärförsäkran som avses i 3 §.

Denna lag tillämpas också på legitimation som veterinär och på tillhandahållande av veterinärtjänster, som grundar sig på avtal som ingåtts mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater och en annan part eller på gemenskapens lagstiftning om ställningen för medborgare i andra stater än de som hör till Europeiska unionen.

5 a §

Bilagor till ansökan om legitimation

Till ansökan om legitimation som veterinär skall i de fall som avses i 4 och 5 § fogas följande handlingar:

- 1) bevis på sökandens medborgarskap,
- 2) ett bevis över avslutad veterinärutbildning på grundval av vilken innehavaren har

rätt att självständigt utöva veterinäryrket i den stat där utbildningsbeviset har utfärdats,

3) om en person har beviljats rätt att självständigt utöva veterinäryrket i någon annan stat än Finland, ett intyg som den behöriga myndigheten i denna stat utfärdat högst tre månader tidigare om att denna rätt inte har begränsats på grund av ett allvarligt fel eller en allvarlig försummelse i yrkesutövningen eller någon annan motsvarande anledning, samt.

4) i de fall som avses i 5 § ett intyg om att de kompletterande studier som krävs har fullgjorts samt över språkkunskaper.

Livsmedelssäkerhetsverket kan i de fall som avses i 4 § 1 mom. dessutom kräva att sökanden till sin ansökan bifogar ett intyg om att veterinärexamen överensstämmer med Europeiska gemenskapens regelverk, eller ett intyg om utövning av veterinäryrket.

Bilagorna skall företes i original eller i form av officiellt bestyrkta kopior. Till ansökan skall av andra än på ett nordiskt språk avfattade bilagor fogas översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator.

8 §

Temporärt och tillfälligt tillhandahållande av veterinärtjänster

Sådana medborgare i stater inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har laglig rätt att självständigt utöva veterinäryrket i någon

annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, får utan legitimation som veterinär temporärt och tillfälligt vara verksamma som veterinärer efter att till Livsmedelssäkerhetsverket ha gjort en anmälan om temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster. Anmälan gäller i ett år och den kan vid behov förnyas. Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och vilket förfarande som skall iakttas kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Vid temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster skall yrkesbeteckningen veterinär användas.

38 a §

Avgörande av ansökan om rätt att utöva yrke i vissa fall

Sökande som avses i 4 § 1 mom. skall underrättas om att ansökan har mottagits samt om de handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av ansökan. Ansökan skall avgöras senast inom tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har inkommit.

39 §

Ändringsökande

Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag söks i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 4 § 1 mom. inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 38 a §, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, vilket då anses

avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådant besvär kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Livsmedelssäkerhetsverket skall underrätta besvärsmyndigheten när beslut meddelas.

Beslut som avses i 20—26 § skall verkställas omedelbart även om besvär anförts.

42 §

Rätt att vara verksam som specialveterinär

Livsmedelssäkerhetsverket fattar i de fall som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer beslut om den rätt att vara verksam som specialveterinär som följer av en utomlands förvärvad specialveterinärkompetens på det sätt som bestäms i den nämnda lagen.

43 §

Behörighet för vissa tjänster och befattningar

En tjänst eller befattning kan temporärt skötas av en person som avses i 7 §, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som anhängiggjorts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas bestämmelserna i denna lag, om beslutet fattas efter lagens ikraftträdande. När behovet av kompensationsåtgärder övervägs i de fall som avses i 4 § 4 mom. skall de kompletterande studier som personen har fullgjort innan denna lag trädde i kraft beaktas.

3.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om advokater**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 12 december 1958 om advokater (496/1958) 3 § 1 mom., sådant det lyder ändrat i lagarna 31/1993 och 458/1999, som följer:

3 §

Såsom advokat kan godkännas en finsk medborgare eller medborgare i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har fyllt 25 år och som

1) är känd för redbarhet samt i fråga om övriga egenskaper och levnadssätt är lämplig att utöva advokatverksamhet,

2) har avlagt juris kandidatexamen eller juris magisterexamen i Finland, eller har avlagt en juridisk examen någon annanstans än i Finland och erhållit ett beslut från Utbildningsstyrelsen i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) eller lagen om den tjänstebehörighet som högsko-

lestudier utomlands medför (/) om behörighet för en uppgift som förutsätter juris kandidat eller juris magisterexamen och fullgjort eventuella tilläggskrav som förutsatts i beslutet.

3) har förvärvat den skicklighet som krävs för utövande av advokatverksamhet och sådan praktisk erfarenhet som föreskrivs i advokatföreningens stadgar, samt

4) inte har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) 1, 4, 5, 7 och 8 §,

av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 729/1989, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 418/1997, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1598/1992 och i nämnda lag 418/1997 samt 8 § sådan den lyder i sistnämnda lagar, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om den behörighet för en offentlig tjänst eller befattning som högskolestudier utomlands medför då behörighetsvillkor enligt lag eller förordning är examen på en viss nivå eller viss högskoleexamen eller studieprestation vid högskola i Finland.

Med högskolestudier avses i denna lag högskoleexamen och studieprestation vid högskola.

4 §

Jämställande

Högskolestudier som har bedrivits utomlands medför samma behörighet för en offentlig tjänst eller befattning som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller befattningen, om dessa studier har jämförts med varandra genom beslut som har fattats med stöd av denna lag. En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämförts i första hand med en i Finland avlagd högskoleexamen på en viss nivå.

Med stöd av denna lag kan en högskoleexamen som avlagts utomlands i andra fall än i de som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) jämföras med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland, om behörighetsvillkoren för tjänsten eller befattningen förutsätter det. En utomlands fullgjord studieprestation vid högskola jämföras inom ett visst område eller vissa områden samt i viss utsträckning med en studieprestation vid en högskola i Finland.

5 §

Grunder för jämförande av examina

Med en högskoleexamen i Finland jämföras en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämföras en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Examinas motsvarighet sinsemellan med avseende på nivån bedöms med hänsyn till deras omfång och svårighetsgrad. Examinas motsvarighet sinsemellan vad området beträffar bedöms med hänsyn till hur de överensstämmer till innehållet.

7 §

Kompletterande högskolestudier som förutsättning för jämställande

I de fall som avses i 4 § 2 mom. kan högskolestudier som bedrivits utomlands och kompletterande högskolestudier som har bedrivits eller kommer att bedrivas i Finland tillsammans jämföras med högskolestudier i Finland på de grunder som anges i 5 och 6 §. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för jämförande av kompletterande studier utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om de kompletterande högskolestudier som utgör en förutsättning för jämförande inte har genomförts då beslutet om jämförande fattas, skall i beslutet bestämmas om de kompletterande studierna.

8 §

Ansökan och beslut om jämförande

Sökanden skall tillstålla Utbildningsstyrelsen officiellt bestyrkta kopior av de bevis på fullgjorda studier som behövs för behandlingen av ansökan. Till ansökan skall av

andra än på ett nordiskt språk avfattade handlingar fogas översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator. Närmare bestämmelser om handlingar och intyg som skall fogas till ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utbildningsstyrelsen beslutar på ansökan om jämförande av examina eller studieprestationer som fullgjorts utomlands med examina eller studieprestationer i Finland. Utbildningsstyrelsen kan innan beslutet fattas vid behov be ett universitet som avses i universitetslagen (645/1997) eller en högskola som avses i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998) om ett utlåtande om sökandens studiers likvärdighet med studier som avlagts i Finland samt om de kompletterande studier som eventuellt skall fordras av sökanden.

Om en sökande som fått beslut om jämförande genomför de kompletterande studier som avses i beslutet vid en högskola i Finland, utfärdar högskolan ett intyg över genomförda kompletterande studier, som tillsammans med Utbildningsstyrelsens beslut ger behörighet för en tjänst eller uppgift.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 8 och 12 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 8 § 4 mom. och 12 § 2 mom., av dem 8 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

8 §

*Utbildning som förbereder för fristående
examen, individualisering och avläggande
av examen*

En utbildningsanordnare som avses i 7 § 3 mom. eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i nämnda bestämmelse är skyldig att på det sätt som avtalats med examenskommissionen ordna möjligheter att avlägga fristående examina också utan förberedande utbildning. Möjlighet att avlägga fristående examen eller del av fristående examen skall ordnas också för personer vilka av en myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer har fått ett beslut om erkännande i enlighet med 13 § 2 mom. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/), i vilket det av sökanden krävs sådana kompensationsåtgärder som avses i nämnda lag.

12 §

Fristående examina

I en yrkesinriktad grundexamen skall examinanden visa att han eller hon uppnått de kunskaper och färdigheter som yrkesskickligheten förutsätter. I en yrkesexamen skall examinanden visa att han eller hon besitter sådan yrkesskicklighet som förutsätts av en yrkesman på området. I en specialyrkesexamen skall examinanden visa att han eller hon behärskar de mest krävande arbetsuppgifterna på området. En yrkesinriktad grundexamen och en yrkesexamen placerar sig på kvalifikationsnivå 2 enligt 6 § 2 punkten i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och en specialyrkesexamen på kvalifikationsnivå 3 enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i nämnda lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 2 § i handelskammerlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen av den 1 november 2002 (878/2002) 2 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 475/2007, som följer:

2 §

*Handelskamrarnas och Centralhandels-
kammarens offentliga uppgifter*

En handelskammare har till uppgift att
1) sköta de uppgifter som den har ålagts i
revisionslagen (459/2007),
2) utfärda intyg om utövande av verksam-
het för erkännande av yrkeserfarenhet i en-
lighet med Europaparlamentets och rådets di-

ktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkes-
kvalifikationer enligt vad som föreskrivs i la-
gen om erkännande av yrkeskvalifikationer
(/), samt

3) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då
en sådan uppgift har ålagts den i eller med
stöd av någon annan lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 1 juni 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Undervisningsminister *Sari Sarkomaa*

*Bilagor
Parallelltext*

2.

Lag

om ändring av lagen om utövning av veterinäryrket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 2000 om utövning av veterinäryrket (29/2000) 4 § 4 mom., 8 och 39 §, 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom.,
av dem 4 § 4 mom., 8 §, 42 § 2 mom. och 43 § 2 mom. sådana de lyder i lag 301/2006, samt
fogas till 4 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. samt till lagen nya 5 a och 38 a § som följer:

Gällande lydelse

4 §

*På internationella förpliktelser baserad
legitimation som veterinär*

Föreslagen lydelse

4 §

*På internationella förpliktelser baserad
legitimation som veterinär*

Denna lag tillämpas också enligt vad som i fråga om behörighet och rätt att utöva veterinäryrket överenskoms i avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater ingått med en annan part.

I andra fall som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) än de som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf fattar Livsmedelssäkerhetsverket beslut om den rätt att vara verksam som veterinär som följer av en utomlands förvärvad veterinärkompetens på det sätt som föreskrivs i den nämnda lagen. En förutsättning för legitimation som veterinär är dessutom avgivande av den veterinärförsäkran som avses i 3 §.

Denna lag tillämpas också på legitimation som veterinär och på tillhandahållande av veterinärtjänster, som grundar sig på avtal som ingåtts mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater och en annan part eller på gemenskapens lagstiftning om ställningen för medborgare i andra stater än de som hör till Europeiska unionen.

5 a §

Bilagor till ansökan om legitimation

Till ansökan om legitimation som veterinär skall i de fall som avses i 4 och 5 § fogas följande handlingar:

- 1) bevis på sökandens medborgarskap,*
- 2) ett bevis över avslutad veterinärutbildning på grundval av vilken innehavaren har rätt att självständigt utöva veterinäryrket i den stat där utbildningsbeviset har utfärdats,*
- 3) om en person har beviljats rätt att självständigt utöva veterinäryrket i någon annan stat än Finland, ett intyg som den behöriga myndigheten i denna stat utfärdat högst tre månader tidigare om att denna rätt inte har begränsats på grund av ett allvarligt fel eller en allvarlig försummelse i yrkesutövningen eller någon annan motsvarande anledning, samt.*

4) i de fall som avses i 5 § ett intyg om att de kompletterande studier som krävs har fullgjorts samt över språkkunskaper.

Livsmedelssäkerhetsverket kan i de fall som avses i 4 § 1 mom. dessutom kräva att sökanden till sin ansökan bifogar ett intyg om att veterinärexamen överensstämmer med Europeiska gemenskapens regelverk, eller ett intyg om utövning av veterinäryrket.

Bilagorna skall företes i original eller i form av officiellt bestyrkta kopior. Till ansökan skall av andra än på ett nordiskt språk avfattade bilagor fogas översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator.

8 §

Sådant temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster som förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning och avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Sådana medborgare i stater inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som i Finland kan beviljas rätt att vara verksamma som legitimerade veterinärer med stöd av veterinärkompetens som förvärvats i någon annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska

8 §

Temporärt och tillfälligt tillhandahållande av veterinärtjänster

Sådana medborgare i stater inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har laglig rätt att självständigt utöva veterinäryrket i någon annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland, får utan legitimation som veterinär

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

samarbetsområdet än Finland, får utan legitimation som veterinär temporärt, i högst ett år, vara verksamma som veterinärer efter att till Livsmedelssäkerhetsverket ha gjort en anmälan om temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan utfärdas närmare bestämmelser om anmälan.

temporärt och tillfälligt vara verksamma som veterinärer efter att till Livsmedelssäkerhetsverket ha gjort en anmälan om temporärt tillhandahållande av veterinärtjänster. *Anmälan gäller i ett år och den kan vid behov förnyas.* Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och vilket förfarande som skall iakttagas kan utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Vid temporärt och tillfälligt tillhandahållande av tjänster skall yrkesbeteckningen veterinär användas.

38 a §

Avgörande av ansökan om rätt att utöva yrke i vissa fall

Sökande som avses i 4 § 1 mom. skall underrättas om att ansökan har mottagits samt om de handlingar som eventuellt saknas inom en månad från mottagandet av ansökan. Ansökan skall avgöras senast inom tre månader efter det att alla nödvändiga handlingar har inkommit.

39 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag söks i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Beslut som avses i 20–26 § skall trots besvär verkställas omedelbart.

39 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som fattats med stöd av denna lag söks i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Om ett beslut med anledning av en ansökan som avses i 4 § 1 mom. inte har meddelats inom den tid som föreskrivs i 38 a §, kan sökanden på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen anföra besvär, vilket då anses avse ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Sådant besvär kan anföras till dess att ett beslut med anledning av ansökan har meddelats. Livsmedelssäkerhetsverket skall underrätta besvärsmyndigheten när beslut meddelas.

Beslut som avses i 20–26 § skall verkställas omedelbart även om besvär anförts.

42 §

Rätt att vara verksam som specialveterinär

Rätt att vara verksam som specialveterinär beviljar Livsmedelssäkerhetsverket i enlighet med lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (1597/1992) på ansökan sådana medborgare i stater inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som i någon annan stat inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland har avlagt en examen som motsvarar specialveterinärexamen.

43 §

Behörighet för vissa tjänster och befattningar

En tjänst eller en befattning kan temporärt skötas av en person som avses i 7 eller 8 §, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

42 §

Rätt att vara verksam som specialveterinär

Livsmedelssäkerhetsverket fattar i de fall som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer beslut om den rätt att vara verksam som specialveterinär som följer av en utomlands förvärvad specialveterinärkompetens på det sätt som bestäms i den nämnda lagen.

43 §

Behörighet för vissa tjänster och befattningar

En tjänst eller befattning kan temporärt skötas av en person som avses i 7 §, om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .
På ansökningar som anhängiggjorts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas bestämmelserna i denna lag, om beslutet fattas efter lagens ikraftträdande. När behovet av kompensationsåtgärder övervägs i de fall som avses i 4 § 4 mom. skall de kompletterande studier som personen har fullgjort innan denna lag trädde i kraft beaktas.

3.

Lag**om ändring av 3 § i lagen om advokater**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 12 december 1958 om advokater (496/1958) 3 § 1 mom., sådant det lyder ändrat i lagarna 31/1993 och 458/1999, som följer:

Gällande lydelse

3 §

Såsom advokat kan godkännas en finsk medborgare eller medborgare i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har fyllt 25 år och som

1) är känd för redbarhet samt i fråga om övriga egenskaper och levnadssätt är lämplig att utöva advokatverksamhet,

2) har avlagt sådana kunskapsprov som medför behörighet till domartjänst i Finland samt förvärvat den skicklighet som krävs för utövande av advokatverksamhet och sådan praktisk erfarenhet som föreskrivs i advokatföreningens stadgar, samt

3) inte har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Föreslagen lydelse

3 §

Såsom advokat kan godkännas en finsk medborgare eller medborgare i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har fyllt 25 år och som

1) är känd för redbarhet samt i fråga om övriga egenskaper och levnadssätt är lämplig att utöva advokatverksamhet,

2) har avlagt *juris kandidatexamen eller juris magisterexamen i Finland, eller har avlagt en juridisk examen någon annanstans än i Finland och erhållit ett beslut från Utbildningsstyrelsen i enlighet med lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) eller lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (/) om behörighet för en uppgift som förutsätter juris kandidat eller juris magisterexamen och fullgjort eventuella tilläggskrav som förutsatts i beslutet.*

3) har förvärvat den skicklighet som krävs för utövande av advokatverksamhet och sådan praktisk erfarenhet som föreskrivs i advokatföreningens stadgar, samt

4) inte har försatts i konkurs eller vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) 1, 4, 5, 7 och 8 §,
 av dem 1 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 729/1989, 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 418/1997, 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1598/1992 och i nämnda lag 418/1997 samt 8 § sådan den lyder i sistnämnda lagar, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Om den behörighet för offentlig tjänst eller befattning som förvärfvas genom högskolestudier utomlands stadgas i denna lag.

Genom förordning kan stadgas att denna lag skall tillämpas även på studier som har bedrivits utomlands vid någon annan läroinrättning än en högskola, om motsvarande studier i Finland är högskolestudier.

Med högskolestudier avses i denna lag högskoleexamen och studieprestation vid högskola.

4 §

Jämställande

Högskolestudier som har bedrivits utomlands medför samma behörighet för offentlig tjänst eller befattning som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller befattningen, om dessa studier har jämförts med

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om den behörighet för en offentlig tjänst eller befattning som högskolestudier utomlands medför då behörighetsvillkor enligt lag eller förordning är examen på en viss nivå eller viss högskoleexamen eller studieprestation vid högskola i Finland.

Med högskolestudier avses i denna lag högskoleexamen och studieprestation vid högskola.

4 §

Jämställande

Högskolestudier som har bedrivits utomlands medför samma behörighet för en offentlig tjänst eller befattning som de högskolestudier i Finland som krävs för tjänsten eller befattningen, om dessa studier har jämförts med

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

varandra genom beslut som har fattats med stöd av denna lag.

En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämförs i första hand med en i Finland avlagd högskoleexamen, som kan vara en yrkeskoleexamen, en lägre eller högre högskoleexamen eller en licentiat- eller doktorexamen som avläggs såsom påbyggnadsexamen. Av särskilda skäl jämförs en högskoleexamen som har avlagts utomlands med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland. Om jämförelse av examina stadgas närmare genom förordning.

Utomlands fullgjord studieprestation vid högskola jämförs inom visst eller vissa områden samt i viss utsträckning med studieprestation vid högskola i Finland.

ställts med varandra genom beslut som har fattats med stöd av denna lag. En högskoleexamen som har avlagts utomlands jämförs i första hand med en i Finland avlagd högskoleexamen på en viss nivå.

Med stöd av denna lag kan en högskoleexamen som avlagts utomlands i andra fall än i de som omfattas av lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/) jämförs med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland, om behörighetsvillkoren för tjänsten eller befatningen förutsätter det. En utomlands fullgjord studieprestation vid högskola jämförs inom ett visst område eller vissa områden samt i viss utsträckning med en studieprestation vid en högskola i Finland.

5 §

5 §

*Grunder för jämförelse av examina**Grunder för jämförelse av examina*

Med en sådan examen i Finland som nämns i 4 § 2 mom. jämförs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämförs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Examinas motsvarighet sinsemellan med avseende på nivån bedöms med hänsyn till deras omfång och svårighetsgrad. Examinas motsvarighet sinsemellan vad området beträffar bedöms med hänsyn till hur de överensstämmer till innehållet.

Med en högskoleexamen i Finland jämförs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå.

Med en viss, namngiven högskoleexamen jämförs en utomlands avlagd högskoleexamen på motsvarande nivå och inom motsvarande område.

Examinas motsvarighet sinsemellan med avseende på nivån bedöms med hänsyn till deras omfång och svårighetsgrad. Examinas motsvarighet sinsemellan vad området beträffar bedöms med hänsyn till hur de överensstämmer till innehållet.

7 §

7 §

*Kompletterande studier som förutsättning för jämförelse**Kompletterande högskolestudier som förutsättning för jämförelse*

Högskolestudier som har bedrivits utomlands och kompletterande högskolestudier som har bedrivits eller kommer att bedrivas i Finland kan i enlighet med vad som stadgas

I de fall som avses i 4 § 2 mom. kan högskolestudier som bedrivits utomlands och kompletterande högskolestudier som har bedrivits eller kommer att bedrivas i Finland

genom förordning tillsammans jämföras med högskolestudier i Finland på ovan i 5 och 6 §§ stadgade grunder.

tillsammans jämföras med högskolestudier i Finland på de grunder som anges i 5 och 6 §. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för jämförande av kompletterande studier utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om de kompletterande högskolestudier som utgör en förutsättning för jämförande inte har genomförts då beslutet om jämförande fattas, skall i beslutet bestämmas om de kompletterande studierna.

8 §

Beslut om jämförande

Utbildningsstyrelsen beslutar på ansökan om jämförande av högskolestudier utomlands med högskolestudier i Finland.

Ansökan kan göras av den som har avlagt högskoleexamen utomlands eller fullgjort en studieprestation vid en utländsk högskola. Sökanden skall tillställa utbildningsstyrelsen den utredning om studierna som behövs för behandlingen av ansökan.

I ansökan skall även anföras det särskilda skäl, med stöd av vilket sökandens studier skall jämföras med en viss, namngiven högskoleexamen i Finland.

8 §

Ansökan och beslut om jämförande

Sökanden skall tillställa Utbildningsstyrelsen officiellt bestyrkta kopior av de bevis på fullgjorda studier som behövs för behandlingen av ansökan. Till ansökan skall av andra än på ett nordiskt språk avfattade handlingar fogas översättningar till finska eller svenska utförda av en auktoriserad translator. Närmare bestämmelser om handlingar och intyg som skall fogas till ansökan kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utbildningsstyrelsen beslutar på ansökan om jämförande av examina eller studieprestationer som fullgjorts utomlands med examina eller studieprestationer i Finland. Utbildningsstyrelsen kan innan beslutet fattas vid behov be ett universitet som avses i universitetslagen (645/1997) eller en högskola som avses i förordningen om högskolornas examenssystem (464/1998) om ett utlåtande om sökandens studiers likvärdighet med studier som avlagts i Finland samt om de kompletterande studier som eventuellt skall fordras av sökanden.

Om en sökande som fått beslut om jämförande genomför de kompletterande studier som avses i beslutet vid en högskola i Finland, utfärdar högskolan ett intyg över genomförda kompletterande studier, som tillsammans med Utbildningsstyrelsens beslut ger behörighet för en tjänst eller uppgift.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 8 och 12 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 augusti 1998 om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) 8 § 4 mom. och 12 § 2 mom., av dem 8 § 4 mom. sådant det lyder i lag 1013/2005, som följer:

Gällande lydelse

8 §

Utbildning som förbereder för fristående examen, individualisering och avläggande av examen

Föreslagen lydelse

8 §

Utbildning som förbereder för fristående examen, individualisering och avläggande av examen

Den utbildningsanordnare som avses i 7 § 3 mom. eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i nämnda bestämmelse är på det sätt som avtalas med en examenskommission skyldig att ordna möjligheter att avlägga fristående examina också utan förberedande utbildning.

12 §

Fristående examina

I en yrkesinriktad grundexamen skall examinanden visa att han uppnått de kunskaper och färdigheter som yrkesskickligheten förutsätter. I en yrkesexamen skall examinanden visa att han besitter sådan yrkesskicklighet

En utbildningsanordnare som avses i 7 § 3 mom. eller någon annan sammanslutning eller stiftelse som avses i nämnda bestämmelse är skyldig att på det sätt som avtalats med examenskommissionen ordna möjligheter att avlägga fristående examina också utan förberedande utbildning. *Möjlighet att avlägga fristående examen eller del av fristående examen skall ordnas också för personer vilka av en myndighet som ansvarar för erkännande av yrkeskvalifikationer har fått ett beslut om erkännande i enlighet med 13 § 2 mom. i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/), i vilket det av sökanden krävs sådana kompensationsåtgärder som avses i nämnda lag.*

12 §

Fristående examina

I en yrkesinriktad grundexamen skall examinanden visa att han eller hon uppnått de kunskaper och färdigheter som yrkesskickligheten förutsätter. I en yrkesexamen skall examinanden visa att han eller hon besitter

som förutsätts av en yrkesman på området. I en specialyrkesexamen skall examinanden visa att han behärskar de mest krävande arbetsuppgifterna på området.

sådan yrkesskicklighet som förutsätts av en yrkesman på området. I en specialyrkesexamen skall examinanden visa att han eller hon behärskar de mest krävande arbetsuppgifterna på området. *En yrkesinriktad grundexamen och en yrkesexamen placerar sig på kvalifikationsnivå 2 enligt 6 § 2 punkten i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer och en specialyrkesexamen på kvalifikationsnivå 3 enligt 6 § 1 mom. 3 punkten i nämnda lag.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag**om ändring av 2 § i handelskammerlagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i handelskammerlagen av den 1 november 2002 (878/2002) 2 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 475/2007, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Handelskamrarnas och Centralhandels-
kammarens offentliga uppgifter

En handelskammare har till uppgift att
1) sköta de uppgifter som den har ålagts i
revisionslagen (936/1994) *samt*

2) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då
en sådan uppgift har ålagts den i eller med
stöd av någon annan lag.

Föreslagen lydelse

2 §

Handelskamrarnas och Centralhandels-
kammarens offentliga uppgifter

En handelskammare har till uppgift att
1) sköta de uppgifter som den har ålagts i
revisionslagen (459/2007),

2) utfärda intyg om utövande av verksam-
het för erkännande av yrkeserfarenhet i en-
lighet med Europaparlamentets och rådets
direktiv 2005/36/EG om erkännande av yr-
keskvalifikationer enligt vad som föreskrivs i
lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer
(/), *samt*

3) bestyrka handlingar i utrikeshandeln då
en sådan uppgift har ålagts den i eller med
stöd av någon annan lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om erkännande av yrkeskvalifikationer

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, föreskrivs med stöd av 8 § 5 mom. i lagen av den 200 om erkännande av yrkeskvalifikationer (/):

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning föreskrivs om de kompensationsåtgärder som avses i lagen om erkännande av yrkeskvalifikationer (/), nedan erkännandelagen.

2 §

Anpassningsperiod

I ett villkorligt beslut om erkännande enligt 14 § 2 mom. i erkännandelagen bestäms anpassningsperiodens längd och de uppgifter i vilka anpassningsperioden kan fullgöras samt, i förekommande fall, den kompetens som krävs av den övervakande yrkesutövaren.

Under anpassningsperioden sköter sökanden en uppgift eller utövar ett yrke under handledning och tillsyn. Sökanden kan vara utnämnd till tjänsteman för viss tid under anpassningsperioden.

Den förmåga och det kunnande som krävs för utövande av ett yrke skall visas med ett intyg om anpassningsperioden som utfärdats av arbetsgivaren eller den övervakande yrkesutövaren.

3 §

Lämplighetsprov

I ett villkorligt beslut om erkännande enligt 14 § 2 mom. i erkännandelagen bestäms det huvudsakliga innehållet i lämplighetsprovet och vem som skall ordna det. För bestäm-

mande av innehållet i provet skall en förteckning som grundar sig på en jämförelse mellan den utbildning som krävs i Finland och sökandens utbildning göras upp över ämnen som inte ingår i sökandens examensbevis eller något annat bevis på formella kvalifikationer. Provet skall innehålla de ämnen som finns i förteckningen och som anses vara särskilt viktiga vid yrkesutövningen. För bestämmande av innehållet i provet kan den myndighet som ansvarar för erkännandet av yrkeskvalifikationerna begära ett utlåtande av den instans som ansvarar för ordnandet av provet.

Provet kan också innehålla frågor som kräver kunskaper om sådan god yrkespraxis som tillämpas i Finland inom verksamheten i fråga. Provet avläggs på finska eller svenska, om inte särskilda skäl förutsätter att något annat språk används.

Det kan bestämmas att lämplighetsprovet är en sådan fristående examen eller del av en fristående examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), om det är möjligt att avlägga en fristående examen i yrket i fråga.

4 §

Verkställande av lämplighetsprov

När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken krävs sådan behörighet som det föreskrivs om i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998), ordnas lämplighetsprovet av en lärarutbildningsenhet vid ett universitet eller yrkeshögskola.

När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken krävs sådan behörighet som det föreskrivs om i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (272/2005), ordnas lämplighetsprovet av en enhet med ansvar för utbildning inom det sociala området vid ett universitet eller en yrkeshögskola.

När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken krävs sådan behörighet som det föreskrivs om i statsrådets förordning om räddningsväsendet (787/2003), ordnas lämplighetsprovet av Räddningsinstitutet. När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken krävs en viss examen eller vissa studier som fullgjorts vid gräns- och sjöbevakningsskolan, ordnas lämplighetsprovet av gräns- och sjöbevakningsskolan.

När ansökan gäller behörighet att utöva veterinäryrket, ordnas lämplighetsprovet av veterinärmedicinska fakulteten vid Helsingfors universitet.

5 §

Obligatoriskt lämplighetsprov

När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken det krävs juridisk ex-

amen, ordnas lämplighetsprovet av en juridisk fakultet vid ett universitet.

När ansökan gäller behörighet för uppgiften som CGR- eller GRM-revisor, ordnas lämplighetsprovet av Centralhandelskammarens revisionsnämnd. När ansökan gäller behörighet för uppgiften som en av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin godkänd revisor, ordnas lämplighetsprovet av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin.

När ansökan gäller behörighet för en tjänst eller uppgift för vilken krävs en viss examen eller vissa studier som fullgjorts vid en polisläroinrättning, ordnas lämplighetsprovet av Polisyrkeshögskolan.

6 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 oktober 2007.

Genom denna förordning upphävs förordningen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen (520/1997) jämte ändringar.

Statsrådets förordning

om den tjänstebehörighet som högskolestudier medför

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, föreskrivs med stöd av 7 § i lagen av den 11 juli 1986 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986), sådan den lyder i lag / :

1 §

Jämställande av högskolestudier

Högskolestudier som genomförts utomlands jämställs med högskolestudier som genomförs i Finland enligt de bestämmelser som gäller då beslutet om jämställande fattas.

2 §

Kompletterande studier

Jämställande som avses i 7 § i lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) förutsätter

1) då studier jämställs med högre högskoleexamen att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland om högst 40 studieveckor eller 60 studiepoäng,

2) då studier jämställs med högre yrkes-högskoleexamen att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland om högst 30 studieveckor eller 45 studiepoäng,

3) då studier jämställs med lägre högskoleexamen att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland om högst 20 studieveckor eller 30 studiepoäng,

4) då studier jämställs med yrkeshögskoleexamen att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland om högst 20 studieveckor eller 30 studiepoäng,

5) då studier jämställs med pedagogiska studier för lärare som genomförs i Finland att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland om högst 10 studieveckor eller 15 studiepoäng, och

6) då studier jämställs med en studieprestation vid högskola att det behövs kompletterande högskolestudier i Finland i ringa utsträckning med beaktande av studiernas totala omfång.

3 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 20 oktober 2007.

Genom denna förordning upphävs förordningen av den 30 maj 1997 om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (519/1997) jämte ändringar.